ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε 20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1927 ΑΡΙΘ 33—34

Ἐκ τυπογραφικῆς ἀβλεψίας ἡ ἀρίθμησις τῶν φύλλων τῆς «Ἐκκλησίας» ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ 27 καὶ ἑξῆς ἐξετυπώθη ἐσφαλμένη. Ἀντὶ 27, 28—29, 31—32 καὶ 33, δέον νὰ διορθωθῇ οὕτω: 27 (1 Ἰουλ.), 28 (15 Ἰουλ.), 29—30 (22 Ἰουλ.), 31—32 (6 Αὐγ.) καὶ 33—34 τὸ παρὸν φύλλον (20 Αὐγ.). Κατ' ἀκολουθίαν ὁ νομιζόμενος ὡς ἐλλείπων ἀριθμὸς 30 εἶνε τὸ φύλλον τῆς 22 Ἰουλίου, ὡς ἄλλως τε ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τῆς συνεχείας τῶν σελίδων.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουνίου 1927

Ἀριθ. Πρωτ. 24014 — Ἀριθ. Γνωμ. 70

Ὁ παρὰ τῇ Διευθύνσει Θρησκευμάτων Νομικὸς Σύμβουλος πρὸς τὴν Διεύθυνσιν Θρησκευμάτων

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 24014 ἐγγράφου ὑμῶν, προκληθέντος συνεπείᾳ ἐρωτήματος τῆς Ἐνοριακῆς Ἐπιτροπείας τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὴν γνώμην ἡμῶν ὡς ἕπεται, συνιστῶντες ὑμῖν ἵνα ὡς ἡ Ἐνοριακὴ Ἐπιτροπεία ᾐτήσατο διὰ τῆς ἀπὸ 20 Μαΐου ἐ.ἔ. ἀναφορᾶς αὐτῆς διαπέμψητε πρὸς τὸν Νομικὸν Σύμβουλον τὴν ὡς ἄνω αἴτησιν, ἐπισυνάπτοντες, κατα την κρίσιν ἡμῶν καὶ παροῦσαν γνωμοδότησιν.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 17 Δεκεμβρίου 1923 Ν.Δ. «Περὶ ἐνοριακῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» οἱ Ἐφημέριοι τῶν Ναῶν διακρίνονται εἰς τακτικοὺς καὶ προσωρινούς. Καὶ τακτικοὶ μὲν εἶνε οἱ δι' ἐκλογῆς παρὰ ἐνοριτῶν ἐκλογέων καθιστάμενοι κατὰ τὰ ἄρθρα 68, 69 καὶ 70 ὡς καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρ. 75 ἐδ. α'. καὶ β'. διοριζόμενοι προσωρινοὶ κατ' ἀντίθεσιν τῶν τακτικῶν πάντες οἱ λοιποὶ οἱ μὴ μετ' ἐκλογὴν διοριζόμενοι ὡς καὶ οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 78 διοριζόμενοι ἐν Ἐνοριακῷ Ναῷ ἄγαμοι ἱερεῖς. Ἡ διάκρισις τῶν ἐφημερίων εἰς τακτικοὺς καὶ προσωρινούς, κατὰ μὴ ἐπιτυχῆ τοῦ νόμου ἔκφρασιν, ἀφορᾷ κυρίως καὶ μόνον τὸν τρόπον τῆς ὀνομασίας αὐτῶν, ἤτοι μετ' ἐκλογὴν ἢ μὴ διορίζονται καὶ οὐχὶ τὸν χρονον, τὴν διάρκειαν δῆλον ὅτι τῆς ἐξασκήσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ἐν τῷ Ναῷ, ἔνθα ἐτοποθετήθησαν, ὅστις περιορίζεται κατὰ μίαν καὶ μόνον περίπτωσιν, τὴν τοῦ ἄρθρ. 77, μέχρι τῆς ἐκλογῆς τακτικοῦ Ἐφημερίου.

Οὕτως ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 78, καθ' ὃ ἀπαγορεύεται διορισμὸς ὡς τακτικῶν ἐφημερίων, ἱερέων ἀγάμων εἶναι ὅτι οὗτοι δὲν δύνανται ν' ἀνακηρυχθῶσιν ὡς ὑποψήφιοι ἔν τινι ἐνορίᾳ (ἄρθ. 63), ἐνδεχομένως δ' ἀνακηρυττόμενοι παρὰ τὸν νόμον καὶ ἐπιτυγχάνοντες κατὰ τὴν ἐκλογὴν δὲν δύνανται νὰ διορισθῶσιν, ἐνῷ ἀντιθέτως εἰς μὴ ἐνοριακὸν ναὸν ἢ καὶ εἰς χηρεύουσαν θέσιν ἐνοριακοῦ δύνανται νὰ διορισθῶσι παρὰ τοῦ Μητροπολίτου, ἀλλὰ μέχρι τοῦ διορισμοῦ μετ' ἐκλογὴν τοῦ τακτικοῦ. Καὶ ταῦτα μὲν προκειμένου περὶ τῶν ἐν γένει ἐνοριακῶν Ναῶν.

Τῶν ὡς ἄνω ὅμως κρατούντων οὐσιώδη ἐξαίρεσιν ἀπετέλεσεν ὁ Μητροπολιτικὸς Ναὸς τῶν Ἀθηνῶν. Ὡς πρὸς αὐτόν, ὁ νομοθέτης ἐπεδείξατο ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον λόγῳ τῆς ἐπισήμου χροιᾶς, ἥτις διὰ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Κράτους καὶ τῆς Ἐκκλησίας προσδίδεται κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ θρησκευτικὰς μετ' ἐθνικῶν τελετας καθ' ἃς παρίσταται μὲν ὅ,τι ἐκλεκτὸν τελεῖται δ' ὅ,τι ἐπίσημον. Τούτων ἕνεκα οἱ Ἐφημέριοι τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ δὲν διορίζονται μετ' ἐκλογὴν τῶν ἐνοριτῶν ἐκλογέων, ὡς συμβαίνει διὰ τοὺς λοιποὺς ἐνοριακοὺς ναούς, ἀλλ ἄνευ ἐκλογῆς καὶ ἀμέσως παρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, εἰς ὃν ὁ νόμος ἐναπέθεσεν ὡς κορυφὴν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔχοντα ἄμεσον τὴν γνῶσιν, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐπαφὴν πρὸς τὸν Ναόν, τὴν κατ' οἰκείαν κρίσιν ρύθμισιν τῶν κατ' αὐτὸν θεσπίσας ἐν ἄρθ. 76 διάταξιν, καθ' ἣν τοὺς ἐφημερίους τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ διορίζει ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καθορίζων καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. Δύο τινὰ διασαφηνίζονται ἐν αὐτῇ· τὸ μὲν ὅτι ἐναπόκειται εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ὁ διορισμὸς τῶν ἐφημερίων τοῦ ναοῦ, τὸ δὲ ὁ καθ' ὁμοίαν κρίσιν καθορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐφημερίων μὴ δεσμευομένου ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 75 περιοριστικῶν διατάξεων, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν τῇ ἐνορίᾳ οἰκογενειῶν. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης καὶ ἐν συναφείᾳ πρὸς τὰ ἄνω ἐκτεθέντα, καταφαίνεται ὅτι ὁ νομοθέτης ἐθέσπισε μέσην τινὰ κατάστασιν ὡς πρὸς τὸν Μητροπ. ναόν.

Οὕτω δέ, οἱ καθιστάμενοι ἐφημέριοι ἐν αὐτῷ δὲν τυγχάνουσιν ὄντες τακτικοὶ κατὰ τὴν ἀποδιδομένην ὑπὸ τοῦ νόμου ἔννοιαν, ἐφ' ὅσον ἡ ὀνομασία αὐτῶν δὲν λαμβάνει χώραν μετ' ἐκλογὴν τῶν ἐνοριτῶν ἐκλογέων, ἀλλὰ προσωρινοί, ὡς διὰ διορισμοῦ δῆλον καθιστάμενοι, τῆς ἐννοίας τῆς κατὰ τὸν νόμον προσωρινότητος μὴ λαμβανομένης κατὰ κυριολεξίαν ἀλλ' ὑποδηλούσης ὡς πρόσθεν ἐξετέθη, τὸν τρόπον μόνον τῆς ὀνομασίας αὐτῶν καὶ οὐχὶ τὴν διάρκειαν τοῦ χρόνου τῆς ἀσκήσεως τῶν ἐν τῷ Ναῷ καθηκόντων αὐ-

τῶν. Κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἄρθρου 78 ἔχοντος τὴν ἔννοιαν, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἀγάμους ἱερεῖς νὰ διορίζωνται ὡς τακτικοὶ ἐφημέριοι (δι' ἐκλογῆς παρὰ τῶν ἐνοριτῶν ἐκλογέων), ἐξάγεται ὅτι οὗτοι δύνανται νὰ τοποθετηθῶσιν διὰ διορισμοῦ παρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ.

Μετὰ τ' ἀνωτέρω ἐντοπίζομεν εἰς τὸ κυρίως ἐρώτημα τὴν γνώμην ἡμῶν, καθ' ἣν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὅντινα βούλεται ἐκ τῶν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ ἐφημερίων, νὰ ὁρίσῃ ὡς κληρικὸν μέλος τῆς ἐνοριακῆς ἐπιτροπείας κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ἐδαφ. 3 τοῦ Ν. Δ. τῆς 23 Δεκεμβρίου 1923 λαμβανομένου ὑπ' ὄψει ὅτι ἅπαντες οἱ ἐν αὐτῷ καθεστηκότες ἐφημέριοι, κἂν ἔγγαμοι ἢ ἄγαμοι ὦσιν, ὡς ἔχοντες ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὀργάνου καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὰ κατὰ τὴν ὀνομασίαν ἐξ ἀντικειμένου δίκαια αὐτῶν, εὑρηνται ἐν ἴσῃ μοίρᾳ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ ὡς πρὸς τὴν σχέσιν, ἣν ἀφορᾷ τὸ προκείμενον ἐρώτημα.

Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος
Χ. Στεφανόπουλος

Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου

Πρὸς

τὸ ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας.
Διεύθυνσιν Θρησκευμάτων.

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 31836,31254 ἐ. ἔ. ὑμετέρου ἐγγράφου ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω ὅτι ἡ ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου ὁμοφώνως συνεμερίσθη τὰς ὑπ' ἀριθ' 69 καὶ 70 γνωμοδοτήσεις τοῦ εἰδικοῦ Νομικοῦ Συμβούλου ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων διὰ τοὺς ἐν αὐταῖς ἐκτιθεμένους λόγοις.

Δι' ὅ νομίμως δύναται νὰ διορισθῇ καὶ ἄγαμος ἱερεὺς ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου ὡς τακτικὸς ἐφημέριος τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ καὶ νομίμως δύναται νὰ προτιμηθῇ οὗτος ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου (ἤδη Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν) ὡς κληρικὸν μέλος τῆς ἐπιτροπείας τοῦ ναοῦ, διότι ἐν τῷ καθορισμῷ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐφημερίων τοῦ ναοῦ τούτου καὶ ἐν τῷ διορισμῷ αὐτῶν οὐδένα περιορισμὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν ταύτην τοῦ Μητροπολίτου ἀνέγραψεν ὁ νόμος, τῶν περιορισμῶν τοῦ ἄρθρου 77 τοῦ νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ἀναγομένων κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου εἰς τοὺς λοιποὺς ἐν τῷ Κράτει ἐνοριακοὺς Ναούς, ὧν οἱ ἐφημέριοι ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν ἐνοριτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναόν, τὸν διορισμὸν τῶν ἐφημερίων τοῦ ὁποίου εὐλόγως ὁ Νομοθέτης δὲν ἠθέλησε νὰ ἀναθέσῃ εἰς τοὺς ἐνορίτας, ἀλλ' ἐνεπιστεύθη εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν διὰ λόγους εὐπρεπεστέρας παραστάσεως τῆς ἐπισήμου ἐκκλησίας τοῦ Κράτους.

Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος
Γ. Ἰατρίδης

ΤΙ ΦΡΟΝΟΥΜΕΝ ΗΜΕΙΣ

Α΄.

Ἐνθυμοῦνται πάντως οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἐκκλησίας» τὰς ἐπὶ τῆς λεγομένης «ἑλληνικῆς κρίσεως» γνώμας, τὰς ὁποίας ἐξεμαίευσεν ἐφημερὶς τῆς ἡμετέρας πρωτευούσης παρὰ διαφόρων ἀνεπτυγμένων ἀνδρῶν τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας ἀντιπροσωπευόντων τὰς ἰθυνούσας ἐν τῇ πολιτικῇ, τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τοῖς γράμμασι τάξεις, καὶ τῶν ὁποίων βραχυτάτην ἐπιτομὴν παρέσχομεν ἐν συνεχείᾳ εἰς σειρὰν φύλλων τοῦ ἀνὰ χεῖρας περιοδικοῦ. Ἐνθυμοῦνται ἐπ' ἴσης ὅτι ἕκαστος τῶν ἐκφραζόντων γνώμην ἐπὶ τῆς κρίσεως ἐθεώρει τὸ θέμα ἀπὸ τῆς γωνίας τῆς εἰδικότητός του, οὕτω δὲ οἱ μὲν πολιτικοὶ ἔκρινον τὰ πράγματα ὑπὸ τὸ πρίσμα τῶν πολιτικῶν αὐτῶν πεποιθήσεων καὶ βλέψεων, οἱ δὲ κοινωνιολόγοι ἐθεώρουν αὐτὸ ἀπὸ τῆς σοσιαλιστικῆς ἐπόψεως, καὶ ἄλλοι ἄλλως. Τὸ γενικὸν συμπέρασμα ἐκ τῆς πολυμεροῦς ταύτης ἀνασκοπήσεως ὑπῆρξεν ἀναμφιβόλως, ὅτι καὶ ἂν οὐχὶ πάντες εὑρίσκοντο κατὰ πάντα εν τῷ δικαίῳ, καὶ ἂν δῆλα δὴ αἱ κρίσεις προὔδιδον παρ' ἑκάστῳ μονομέρειάν τινα, οὐχ ἧττον ἀπὸ τῆς ἰδίας του ἕκαστος ἐπόψεως εἶχον ἐν πολλοῖς δίκαιον, ὅτι δ' ἡ πολύπλευρος αὕτη τοῦ αὐτοῦ ζητήματος βάσανος ἐνεφάνιζέ τι τὸ συνολικῶς ὅπως δηποτε ἄρτιον, ἐκτὸς ὡρισμένων τινῶν ἐξαιρέσεων, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν εἶνε δυνατὸν εἰ μὴ αἱ γνῶμαι ἡμῶν νὰ διίστανται.

Κατὰ τὴν ἡμετέραν ἀντίληψιν μία τῶν θεμελιωδεστέρων μονομερειῶν τούτων ὑπῆρξεν ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς κρίσεως ὡς «ἑλληνικῆς κρίσεως». Πρώτιστα πάντων εἶνε ζήτημα ἂν ὑπάρχει πράγματι κρίσις, κατὰ τὴν κυρίαν τῆς λέξεως ἔννοιαν καὶ καθ' ἣν νοεῖται κυριαρχοῦσα ἔκτασιν καὶ ἔντασιν. Κρίσις πραγματικὴ θὰ ὑπῆρχεν, ἂν ἀνὰ τὸν κόσμον παρετηρεῖτο ἐπίφοβος κλονισμὸς τῶν μέχρι τοῦ νῦν διεπουσῶν τὴν ἀνθρωπότητα ἀρχῶν, οὐσιώδης δῆλα δὴ ἀνατροπὴ τῶν ἀξιῶν, αἵτινες ἐκανόνιζον τῶν ἀνθρώπων τὰς σχέσεις καὶ ἐμφάνισις ἀξιῶν ἄλλων, καθ' ἃς θὰ ἐρρυθμίζετο ὁ ἀνθρώπινος βίος καὶ αἵτινες θὰ ἠπείλουν σοβαρῶς τὴν ἠθικὴν ὄψιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς.

Τοιαύτη ὅμως κρίσις, ἤτοι κλονισμὸς καὶ ἀνατροπὴ τῆς τοιαύτης θεμελιώδους καὶ οὐσιαστικῆς μορφῆς, εἶνε ἄγνωστος εὐτυχῶς εἰς τὸ ἀνθρώπινον σύνολον. Τοιαύτη κρίσις παρατηρεῖται εἰς ἓν μόνον μέρος τῆς ὑδρογείου, εἰς τὴν Ρωσίαν, ἀφ' ἧς ἐσφετερίσθησαν τὴν πολιτικὴν ἀρχὴν τὰ λεγόμενα Σοβὲτ ὑπὸ τὴν σημαίαν τοῦ μπολσεβισμοῦ, ἤτοι τοῦ ἄκρου κομμουνισμοῦ τοῦ ἀκράτου ὑλιστικοῦ τύπου τοῦ Μαρξ. Ὑπῆρξαν ἐκεῖ εἰδικαὶ τοπικαὶ συνθῆκαι, αἵτινες ἤγαγον εἰς μίαν πρωτοφανῆ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν ἐθνῶν ἀνατροπήν, καὶ ἡ μοῖρα ἐπέκλωσεν εἰς τὸ ἀχανὲς ἐκεῖνο κράτος τῶν ὑπερβολῶν καὶ εἰς τὸν εἰδικῆς ψυχοσυνθέσεως λαόν του νὰ δοκιμάσῃ τὸ πείραμα τοῦτο τῆς ἀνατροπῆς, ἧς δὲν ὑπάρχει ἀντίστοιχος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκεῖ, μάλιστα, ἐπῆλθε καὶ ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει ἀκόμη πραγματικὴ κρίσις· διότι ἐπῆλθε ριζικὴ τῶν πάντων ἀνατροπὴ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἀρνήσεως τῆς ἀθανάτου

φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τοῦ κηρύγματος ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἁπλῶς πεπτικὸς σωλὴν μὲ δύο ἀνοίγματα εἰς τὰ ἄκρα. Ἐκεῖ διὰ πρώτην φορὰν ἐκηρύχθη διωγμὸς θετικὸς καὶ ἀμείλικτος κατὰ τῆς θρησκείας, γενικῶς· ὁ ἄνθρωπος ἐκηρύχθη ἐπισήμως ἄθρησκον ὄν· ἑπομένως ἐκηρυχθη καὶ ἀνήθικον ὄν· κατηργήθη ἡ ἀξία τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, τὸ δὲ παραδοξότερον, ἐν ὀνόματι τάχα τῆς ἰσότητος, τῆς δικαιοσύνης τῆς ἀδελφότητος καὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου διεπράχθησαν τὰ φρικωδέστερα τῶν κακουργημάτων, ἐπρυτάνευσεν ἡ μισανθρωπία, ὠργίασε παντοιοτρόπος ἡ ἀδικία καὶ κατωρχήθη ἡ ἀνισότης ἐπὶ πτωμάτων καταχρεουργηθέντων ἀκριβῶς ἐν ὀνόματι τῆς ἰσότητος. Ἐκεῖ κατελύθη ἡ ἔννοια τῆς ἐλευθερίας, πάσης ἐλευθερίας, καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑπὸ τὴν βλοσυρωτέραν τρομοκρατίαν ἀπηρνήθη τὴν φύσιν του, τὴν συνείδησιν, τὸν προορισμόν του. Ἐκεῖ κατελύθη, ὑπὸ τὰ λυσσαλέα πλήγματα τοῦ ὀλέθρου, αἰώνων πνευματικὸς καὶ ὑλικὸς πολιτισμὸς καὶ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων του ἀνηγέρθη πολιτισμός, ἤ, μᾶλλον, ἡ παραφροσύνη νέων ἀρχῶν καὶ δογμάτων, τῶν ὁποίων προέχει ἡ λεγομένη «δικτατορία τοῦ προλεταριάτου», ἤτοι ἡ καθοδήγησις τῆς ἀνθρωπότητος ὑπὸ τοῦ φαυλοτέρου, τοῦ ἀμαθεστέρου καὶ ἀγροικοτέρου στοιχείου της, ταὐτὸν εἰπεῖν, ἡ διεύθυνσις τῆς κεφαλῆς ὑπὸ τῶν ποδῶν. Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἐκεῖ, ἐν Ρωσίᾳ, πράγματι σοβεῖ κρίσις, καὶ κρίσις δεινή. Αὐτὴ εἶνε, τῷ ὄντι, κρίσις· εὗρε δὲ κατάλληλον ἔδαφος νὰ ἀνθήσῃ δοθείσης, ὡς εἴπομεν, τῆς εἰδικῆς ψυχολογίας τοῦ ρωσικοῦ λαοῦ.

Ἀλλὰ τοιαύτη κρίσις οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ τοῦ κόσμου ὑπάρχει, οὐδ' εἶνε, ἄρα, δυνατὸν οὐδ' ἐπιτετραμμένον νὰ λέγηται καὶ νὰ ἐπαναλαμβάνηται κατὰ κόρον ὅτι «ἀνετράπησαν αἱ ἀξίαι» καὶ ἄλλα παρεμφερῆ· Οὐδὲ μία οὐδαμοῦ ἀνετράπη ἀξία, οὐδὲ παρατηρεῖταί που στάσις ἀντικαταστάσεως τῶν κρατουσῶν ἀξιῶν δι' οἱασδήποτε «ἀξιολόγου» συγχρόνου φιλοσοφίας. Οὐδ' ἓν κράτος διεδήλωσε συμπάθειαν πρὸς τὴν ἐν Ρωσίᾳ ἀνατροπήν, οὐδ' εἷς δὲ λαὸς ἐπειράθη νὰ ἀντικατατήσῃ τὴν νομοθεσίαν καὶ τοὺς θεσμούς του διὰ τῆς θεσμοθεσίας τοῦ ρωσικοῦ μπολσεβισμοῦ. Ἀπ' ἐναντίας οἱ λαοὶ τρέμουσι πρὸ τῆς πιθανότητος τῆς μεταδόσεως τοῦ δηλητηρίου ἔξω τῶν ὁρίων τοῦ προσβεβλημένου ὀργανισμοῦ, προσπαθοῦσι δὲ διὰ διαφόρων μέτρων ν' ἀποτρέψωσι τὴν διάδοσιν τῶν γενεσιουργῶν παρομοίας κρίσεως «ἀρχῶν» καὶ «ἀξιῶν».

Ἄλλο εἶνε τὸ σύγχρονον φαινόμενον, εἰς τὸ ὁποῖον δίδεται ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς «κρίσεως», καὶ περὶ αὐτοῦ εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον.

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΝΗΣ

ΠΕΡΙ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Πρὸ ἑπταετίας, μετὰ δ.λ.ν. τὸν παγκόσμιον πόλεμον, ὅστις ἑκατομμύρια ὁλόκληρα νέων σφριγώντων ἀπεστέρησε τοῦ πολυτιμοτέρου δώρου τοῦ Παναγάθου Θεοῦ, τῆς ζωῆς, παρὰ τὴν γόησσαν λίμνην τῆς Λεμάνης, ἐν Γενεύῃ τῆς Ἑλβετίας, συνῆλθον τὸ πρῶτον ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν ὁλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, ἐξαίρεσιν ἀποτελούσης μόνης τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας ὁ ἄκρατος καὶ ἀντίθετος πρὸς τὸ κήρυγμα τοῦ πράου Ἰησοῦ ἐγωϊσμὸς συνετέλεσεν εἰς τὸν κατακερματισμὸν τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας, καὶ ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ συναδελφώσεως ἔρριψαν τὴν ἰδέαν τῆς συγκλήσεως παγκοσμίου χριστιανικοῦ συνεδρίου σκοπὸν ἔχοντος τὴν ἕνωσιν τῶν μέχρι τοῦδε διῃρημένων Ἐκκλησιῶν. Αἱ Ἐκκλησίαι καὶ Ὁμολογίαι τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου εὑρεθεῖσαι πρὸ τῆς σωρείας τῶν ἐρειπίων καὶ πτωμάτων τοῦ παγκοσμίου πολέμου καὶ γενόμεναι μάρτυρες τοῦ ποταμηδὸν ρεύσαντος ἀθῴου αἵματος ᾐσθάνθησαν βαθέως τὴν κολοσσιαίαν εὐθύνην, ἣν ὑπεῖχον ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς συνειδήσεως αὐτῶν διὰ τὰς γιγαντιαίας καταστροφάς, τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνήθησαν νὰ προλάβωσι, καὶ ἠθέλησαν νὰ δώσωσι πρὸς ἀλλήλας τὰς χεῖρας χάριν κοινῆς συνεργασίας πρὸς ἀποτροπὴν παντὸς ἐνδεχομένου ἐν τῷ μέλλοντι παρομοίου εἰς ἀγριότητα αἱματηροῦ δράματος καὶ προαγωγὴν τοῦ πνεύματος τῆς ἀδελφώσεως καὶ ἀγάπης μεταξὺ τῶν λαῶν. Ὁ ἀποθανὼν πρὸ τριετίας πλήρης αὐτοθυσίας καὶ ἀγάπης Ἀμερικανὸς Robert Hallowel Gardiner ὑπῆρξεν ὁ συλλαβὼν καὶ καλλιεργήσας τὴν ἰδέαν τῆς συγκλήσεως παγκοσμίου Συνεδρίου πίστεως καὶ διοικήσεως. Καὶ διὰ τοῦτο ὅτε πρὸ τριῶν ἡμερῶν τὸ Συνέδριον ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ, πάντες οἱ ἀντιπρόσωποι ἐν ὀρθοστασίᾳ προσηυχήθησαν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀλτρουϊστοῦ Ἀμερικανοῦ τοῦ ὁραματισθέντος καὶ ἐπιδιώξαντος σκοπὸν τόσον ἅγιον καὶ ὑψηλόν. Βεβαίως, ἡ ἀπόστασις ἡ διαχωρίζουσα σήμερον τὰς διαφόρους Ἐκκλησίας καὶ Ὁμολογίας ἀπ' ἀλλήλων εἶναι τεραστία. Πλεῖσται ἐξ αὐτῶν ἔχουσιν ἀπομακρυνθῆ ἐπὶ τοσοῦτο τῆς διδασκαλίας τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων ὥστε νὰ θεωρῆται αὐτὸ τοῦτο ἀπραγματοποίητος ἡ ἕνωσις αὐτῶν μετὰ τοῦ λοιποῦ χριστιανικοῦ κόσμου. Ἡ ἔμμονος ἀφ' ἑτέρου καὶ φανατικὴ προσήλωσις τῶν προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς προσωπικῆς ἐρεύνης ὑπὸ ἑνὸς ἑκάστου τῆς ἀληθείας τῆς ἀφορώσης ζητήματα δογματικὰ λελυμένα ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ τῶν μετ' αὐτὰς ὁμολογιῶν δι' ἡμᾶς τοὺς ὀρθοδόξους, ἀποτελοῦν ἀνυπέρβλητον κώλυμα καὶ ἐμπόδιον μέγιστον διὰ τὴν ἕνωσιν. Πλὴν οὐδεὶς θ' ἀρνηθῇ καλῆς πίστεως συζητητὴς ὅτι τὸ Συνέδριον τῆς Λωζάννης θὰ ἀποτελέσῃ σταθμὸν μοναδικὸν ἀλληλογνωριμίας τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώ-

πων αὐτῶν καί, τὶς οἶδεν, ἴσως θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀφετηρία εἰλικρινοῦς ἐρεύνης καὶ ἐκζητήσεως τῆς ἀληθείας ὑπ' ἐκείνων, οἵτινες ἀπεμακρύνθησαν αὐτοῦ. Ἄλλως τε οὐδέποτε ὀφείλομεν νὰ λησμονῶμεν καὶ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ εἰπόντος: «τὰ ἀδύνατα παρὰ τοῖς ἀνθρώποις δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ».

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην κατόπιν προσευχῆς τῶν 500 ἀντιπροσώπων, τῶν ἀντιπροσωπευόντων 90 περίπου Ἐκκλησίας καὶ Ὁμολογίας ἐν τῷ ἱστορικῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Λωζάννης, ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τοῦ παγκοσμίου Συνεδρίου περὶ πίστεως καὶ διοικήσεως. Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου διεξάγονται ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λωζάννης, τῆς ὁποίας οἱ τοῖχοι εἶναι κεκοσμημένοι δι' ὑδατογραφιῶν ἐξαισίας τέχνης, ἀπεικονιζουσῶν τὰς προσπαθείας τοῦ ἀνθρώπου πρὸς εὕρεσιν τῆς ἀληθείας, ὡς κορύφωμα δὲ ἐχουσῶν ἐπὶ τοῦ κεντρικοῦ θόλου τῆς αἰθούσης τὴν ἀναπαράστασιν τοῦ Ἀρνίου τοῦ Σφαγιασθέντος ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας. Ὁ Ἐπίσκοπος Brent τῆς Ν. Ὑόρκης τῆς Ἀμερικῆς, εἷς τῶν πρωτεργατῶν τοῦ Συνεδρίου, ὁμοφώνως καὶ ὑπὸ τὰ παταγώδη χειροκροτήματα ἁπάντων ἐκλέγεται πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου προσωρινὸς μὲν κατ' ἀρχάς, εἶτα δέ, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς μεταμεσημβρινῆς συνεδριάσεως, τῇ προτάσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ καὶ τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου Dr Deissmann ὁριστικὸς τοιοῦτος. Μετὰ ταῦτα λαβὼν τὸν λόγον ἀπηύθυνε θερμὸν χαιρετισμὸν πρὸς τοὺς Συνέδρους ὁ Σύμβουλος τῆς Ἑλβετικῆς Ὁμοσπονδίας Dubuis ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς πόλεως τῆς Λωζάννης ἐκφράσας τὴν εὐχὴν ὅπως τὸ Συνέδριον χρησιμεύσῃ ὡς ἀφετηρία θερμοτέρων καὶ φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν λαῶν. Παρομοίαν εὐχὴν ἐξέφρασε καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἑλβετίας Dr Harold, μεθ' ὃ τὸ Συνέδριον εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ. Συνῳδὰ τῷ ἐντύπῳ προγράμματι πρὸ μηνῶν καταρτισθέντι, πρῶτος ὡμίλησεν ὁ Γερμανὸς Καθηγητὴς Dr Werner Ebert ἐκθέσας συντόμως καὶ περιεκτικῶς τοὺς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους θεωροῦσι δυνατὴν τὴν Ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν αἱ Προτεσταντικαὶ Ὁμολογίαι τῆς Γερμανίας.

Μετὰ τοῦτον τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων κ. Γερμανός, ὅστις ἐξ ὀνόματος τῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἀντιπροσωπευομένων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐξέθηκε τὰς ἀπόψεις τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας περὶ ἑνώσεως καὶ ἔθεσε τὰς γενικὰς γραμμάς, τὰς ὁποίας θὰ ἀκολουθήσωσιν οἱ ὀρθόδοξοι κατὰ τὴν πορείαν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου. Ὁ λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θυατείρων ἔχει ἐν περιλήψει ὡς ἑξῆς: «Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μετὰ προθυμίας μετασχοῦσα πρὸ ἑπταετίας τοῦ ἐν Γενεύῃ συνελθόντος προκαταρκτικοῦ Συνεδρίου περὶ πίστεως καὶ διοικήσεως ἔδειξεν οὐκ ὀλίγον ἐνδιαφέρον κατὰ τὸν χρόνον τῆς προπαρασκευῆς τοῦ παρόντος Συνεδρίου. Συνεχὴς αὐτὴ δὲ μάρτυς τῆς ἀποστολικῆς πίστεως, ἔσπευσε, καίπερ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου ἐν τῷ σώματι αὐτῆς βαστάζουσα, νὰ προσέλθῃ ἵνα συντελέσῃ τὸ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ οἰκοδομήματος τῆς ἑνώσεως. Ἡ Ὀρθ. Ἐκκλησία συμφώνως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς διαστάσεως καὶ τοῦ χωρισμοῦ ὀλέθρια τόσον ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἐνέργειαν τῆς Ἐκκλησίας. Ὡς πρὸς τὴν ἐξωτερικὴν διότι δυσχεραίνεται ἢ καὶ καθίσταται ἀδύνατον τὸ ἔργον τῆς ἐπιτυχοῦς διαδόσεως τοῦ χριστιανισμοῦ εἰς τοὺς μήπω ἐπιστραφέντας λαούς. Ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικήν, διότι ἡ ἀναγέννησις τῶν χριστιανῶν τότε μόνον δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ τελείως, ὅταν αὕτη πραγματοποιῆται ὑπὸ Ἐκκλησίας ἡνωμένης καὶ ὄχι ὑπὸ διῃρημένων καὶ ἔστιν ὅτε ἀλληλομαχομένων Ἐκκλησιῶν. Ἡ Ὀρθ. Ἐκκλησία εὔχεται διηνεκῶς ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως. Ὅρος ὅμως ἀπαραίτητος τῆς ἑνώσεως εἶναι ἡ ἕνωσις ἐν τῇ πίστει καὶ οὐχὶ ἡ ἀπορρόφησις μιᾶς Ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν ἄλλων. Τὸν κανόνα τῆς τοιαύτης ἀντιλήψεως τῆς ἑνώσεως ἔδωκεν ἤδη ὁ Ἱ. Φώτιος ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ πρὸς τὸν Πάπαν Νικόλαον εἰπών, ὅτι ἐκεῖνα μόνον ὀφείλομεν πάντες νὰ σεβώμεθα καὶ νὰ ἀκολουθῶμεν, ὅσα ἐπισήμως περὶ πίστεως ἀνεγνωρίσθησαν καὶ καθωρίσθησαν. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἡ Ὀρθ. Ἐκκλησία ἀφίνει μὲν ἱκανὴν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς θεολόγους αὐτῆς συμφώνως πρὸς τὴν Ἀρχὴν τοῦ Αὐγουστίνου in dubiis libertus, ἐπιμένει ὅμως εἰς τὴν συμφωνίαν ἐν τοῖς ἀναγκαίοις in necessariis unitas, ἅτινα καθωρίσθησαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι διὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἑπτὰ Οἰκ. Συνόδων. Ἡ πίστις λοιπὸν τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων δέον ν' ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν πάσης πρὸς ἕνωσιν συζητήσεως. Τὸ ὀρθὸν τῆς βάσεως ταύτης ἀνεγνώρισαν ἄλλως τε κατὰ τὰς διαφόρους πρὸς ἀλλήλους συναντήσεις Ὀρθόδοξοι, Παλαιοκαθολικοὶ καὶ Ἀγγλικανοί. Οὐδεὶς θὰ εὑρεθῇ ὀρθόδοξος θεολόγος, ὅστις θὰ ἀνεδέχετο νὰ συζη-

τήση περὶ τῶν ἤδη ἐπισήμως καθορισθέντων ἐκτὸς ἐὰν ὅπως ὑποστηρίξῃ ὅτι ὀρθῶς καθωρίσθησαν ὡς καθωρίσθησαν. Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ παρόντος Συνεδρίου ὀφείλουσι νὰ ἀποθέσωσι πᾶσαν προκατάληψιν καὶ ὑστεροβουλίαν ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι παρὰ τὰς χωριζούσας ἡμᾶς ἀπ' ἀλλήλων διαφορὰς ὑπάρχει εἷς κοινὸς δεσμὸς συνδέων ὅλους, ἡ πίστις εἰς τὸν ἕνα Σωτῆρα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν». Καίτοι δὲ προσθέτει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, ἡ αἰσιοδοξία αὐτοῦ δὲν φθάνει μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ πιστεύῃ ὅτι ἡ ἕνωσις εἶναι ἔργον ὀλίγου χρόνου καὶ βραχείας συζητήσεως, καθόσον ὅ τι ἐχώρισαν αἰῶνες δὲν δύναται νὰ ἑνωθῇ εἰς βραχύτατον χρόνου διάστημα, εὔχεται ὅπως ὁ σπόρος, τὸν ὁποῖον μέλλει νὰ σπείρῃ τὸ Συνέδριον μὴ πέσῃ ἐπὶ ἐδάφους ἀγόνου καὶ ἐξαιτεῖται τὰς εὐλογίας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου.

Τῇ ἐπιούσῃ, 4ῃ Αὐγούστου, προήδρευσε τοῦ Συνεδρίου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων κ. Γερμανός. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην πρῶτος ὡμίλησεν ὁ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου Dr Deissmann περὶ τοῦ κηρύγματος τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ κόσμῳ—τοῦ Εὐαγγελίου. Ὁ λόγος τοῦ κ. καθηγητοῦ θεωρουμένου ὡς φυσιογνωμίας ἐξεχούσης ἐν τῷ ἐπιστημονικῷ κόσμῳ τῆς Εὐρώπης, προὐκάλεσεν ἐνθουσιασμὸν ἀπερίγραπτον μεταξὺ τῶν Συνέδρων, οἵτινες κατ' ἀρχὰς μὲν διὰ χειροκροτημάτων παρατεταμένων, εἶτα δὲ διὰ προσευχῆς θερμῆς ἐν ἀπολύτῳ σιγῇ γενομένης ἐξεδήλωσαν τὴν ἐπιδοκιμασίαν αὐτῶν πρὸς τὸν ῥήτορα καὶ τὸ συναρπαστικόν, ἐνθουσιῶδες καὶ καθόλου ὑπέροχον περιεχόμενον τῆς ἁδρᾶς αὐτοῦ ἐπιστημονικῆς μελέτης. Μεταξὺ ἄλλων ὁ ῥήτωρ εἶπε: Πρέπει νὰ ἀποφύγωμεν μίαν παρεξήγησιν ὅσον ἀφορᾷ τὸ Εὐαγγέλιον. Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰησοῦ δὲν ἀπετέλει, οὔτε δὲ καὶ ἀποτελεῖ νέαν θεολογικὴν κατεύθυνσιν μιᾶς νέας Σχολῆς, οὔτε νέαν κοσμοθεωρίαν ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ τῆς ἱστορίας, οὔτε πρόγραμμα μιᾶς νέας θεωρίας περὶ τοῦ κόσμου. Εἶναι βεβαίως ἀληθὲς ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰησοῦ ἐξήσκησε βαθεῖαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς θεολογίας, τῆς φιλοσοφίας, τῆς ἱστορίας καὶ τῶν ἰδεῶν τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τοῦ κόσμου.... Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἰησοῦ ἀποτελεῖ ἄγγελμα θρησκείας, σάλπιγγα τοῦ Ἀρχαγγέλου, ἔκκλησιν πρὸς μετάνοιαν, ἀγγελίαν εὐλογίας καὶ εἰρήνης, κἄτι τέλος, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχεν ὡς σκοπὸν νὰ διδάξῃ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ νὰ μεταβάλῃ αὐτοὺς καὶ νὰ ἑλκύσῃ πρὸς τὸν Ζῶντα Θεόν.

Κατὰ τὴν μεταμεσημβρινὴν συνεδρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας προτάσει τοῦ διαρκοῦς προέδρου τοῦ Συνεδρίου Ἐπισκόπου Brent ἐξελέγησαν καὶ τέσσαρες ἀντιπρόεδροι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγεται ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἐκπροσωπουμένων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Τῇ 5 Αὐγούστου, ἡμέρᾳ Παρασκευῇ, πρῶτος ἔδει νὰ ὁμιλήσῃ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος, περὶ τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας. Τούτου ὅμως μὴ δυνηθέντος νὰ προσέλθῃ εἰς τὸ Συνέδριον, τὴν περὶ φύσεως τῆς Ἐκκλησίας μελέτην αὐτοῦ ἀνέγνωσεν ἀγγλιστὶ ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἀμ. Ἀλιβιζᾶτος. Ὁ κ. Καθηγητὴς ἀφοῦ ἐχαιρέτισε τὸ Συνέδριον ἐκ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ τῆς περὶ Αὐτὸν Ἱ. Συνόδου καὶ ηὐχήθη εὐόδωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου προέβη εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς περὶ Ἐκκλησίας εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, τῆς ὁποίας τὰς γενικὰς μόνον γραμμὰς δίδομεν ἐνταῦθα, ἅτε, ὡς πληροφορούμεθα, τοῦ ὅλου περιεχομένου αὐτῆς μέλλοντος ὅσονούπω νὰ δημοσιευθῇ ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ». Ἐν ἀρχῇ ὁ Μακαριώτατος ἐκφράζει τὴν χαρὰν αὐτοῦ διότι τὸ Συνέδριον κατανοοῦν τὴν μεγίστην σπουδαιότητα τοῦ περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας ζητήματος ἔθεσε μεταξὺ τῶν πρώτων θεμάτων, ἅτινα μέλλουσι ν' ἀπασχολήσωσι τοὺς Συνέδρους, καὶ δηλοῖ ὅτι θὰ ἐκθέσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος διδασκαλίαν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας οὐδόλως ἀφισταμένην τῆς διδασκαλίας τῆς ἀρχαίας καὶ ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας.

Εἶτα δίδει τὰ γενικὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῆς Ἐκκλησίας ὡς θεσμοῦ θείαν ἔχοντος τὴν ἀρχήν, ἱδρυθέντος ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὄντος ὁρατοῦ καὶ ἀοράτου, ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ ἀλάθητον καὶ σκοπὸν ἔχοντος τὸν ἁγιασμὸν τῶν πιστῶν καὶ τὴν ἐπικράτησιν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ τέλος ὁμιλεῖ περὶ τῆς Ἐκκλησίας ὡς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς. Ἐν ἐπιλόγῳ ὁ Μακαριώτατος λέγει ὅτι, ἐάν, ὡς εὔχεται ἐξ ὅλης ψυχῆς, πᾶσαι αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι καὶ ὁμολογίαι εὑρεθῶσι σύμφωνοι πρὸς τὴν τοιαύτην περὶ Ἐκκλησίας διδασκαλίαν, ἥτις ἀποφεύγει τόσον τὰς ὑπερβολὰς τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας ὅσον καὶ τὰς ὑπεράγαν ἐλευθεριαζούσας θεωρίας τῶν ἀντιθέτων ἐκείνης ὁμολογιῶν τῆς Δύσεως, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πρώτη θὰ δοκιμάσῃ εὐχαρίστησιν ὑπέρμετρον διὰ τὴν τοιαύτην εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ.

Ἡ περὶ Ἐκκλησίας μελέτη τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν ἐνεποίησεν ἀρίστην ἐντύπωσιν ἐφ' ὅλων τῶν ἀντιπροσώπων, ἀκόμη δὲ καὶ ἐπ' ἐκείνων οἵτινες ἔχου-

σι περὶ τῆς Ἐκκλησίας ἰδέας ἄντικρυς ἀντιθέτους πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ Μακαρ. Ἱεράρχου διατυπωθείσας, ὡς ἔκθεσις ἀπερίστροφος, εἰλικρινὴς καὶ ὅλως σαφὴς τῆς διδασκαλίας τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω θεμελιώδους καὶ οὐσιωδεστάτου διὰ πᾶσαν Ἐκκλησίαν καὶ ὁμολογίαν ζητήματος.

Λωζάνη, τῇ 8 Αὐγούστου 1927

† Ὁ Μ. Ἀρχιμανδρ. ΜΙΧ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Η ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΠΡΟΑΓΩΓΗΝ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΙΛΙΑΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ἡ Διοικητικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ παγκοσμίου Συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν διεθνοῦς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν συνῆλθε κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐν τῇ ἱστορικῇ πόλει τῆς Κωνσταντίας, τῇ πόλει τῆς μεγάλης μεταρρυθμιστικῆς Συνόδου, (1415—1420) καὶ τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ Ἰωάννου Οὔσσου (6 Ἰουλίου 1415) τῇ 24-28 Ἰουλίου. Αἱ συνεδριάσεις ἔλαβον χώραν εἰς τὸ περίφημον Insel Hôtel, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε ἄλλο τι, ἢ τὸ γνωστὸν μοναστήριον τῶν Δομινικανῶν τοῦ 13ου αἰῶνος, τὸ ὁποῖον, καίτοι μεταβληθὲν εἰς ξενοδοχεῖον, διετηρήθη κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἦτο ἐπὶ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἥν εἶχεν φυλακισθῇ εἰς αὐτὸ ὁ Ἰωάννης Οὔσσος κατὰ τὴν Σύνοδον τῆς Κωνσταντίας. Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἐξελέγη ὁ ἡγούμενος τοῦ Worchester (Ἀγγλίας) καὶ μετὰ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν τυπικῶν λεπτομερειῶν ἤρξατο ἡ συζήτησις τῆς ἡμερησίας διατάξεως.

Ἐξ ἀρχῆς ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισεν ὅπως κατὰ τὸ προσεχὲς μὲν ἔτος συγκληθῇ ἐν Πράγᾳ τῆς Τσεχοσλοβακίας τὸ μέγα Συνέδριον τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου, κατὰ δὲ τὸν προσεχῆ Ὀκτώβριον ἐν Σόφιᾳ τῆς Βουλγαρίας ἡ τετάρτη σύσκεψις τοῦ Συμβουλίου τῶν Βαλκανικῶν χωρῶν τοῦ Συνδέσμου, τῆς τρίτης ὡς γνωστὸν λαβούσης χώραν ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Εἶτα ἀνεβλήθη λόγῳ τῆς καταστάσεως ἡ ἵδρυσις ρωσσικοῦ Συμβουλίου.

Σχετικῶς ἀπεφασίσθη τῇ προτάσει τοῦ κ. Ἀλιβιζάτου ὅπως παρακληθῇ τὸ κεντρικὸν Γραφεῖον βοηθείας τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν Ἀμερικῆς διὰ τοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Ροκφέλλερ ὅπως καθορίσῃ μερικὰς ὑποτροφίας φοιτητῶν, ρώσσων καὶ ἄλλων ὀρθοδόξων, οἱ ὁποῖοι θὰ ὑποχρεοῦνται νὰ φοιτῶσιν εἰς ὀρθόδοξα Πανεπιστήμια ὡς τὸ τῶν Ἀθηνῶν, Βουκουρεστίου κλπ. Ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτή, παριστάμενον δὲ μέλος τοῦ κεντρικοῦ τούτου γραφείου ὑπεσχέθη ὅτι θὰ πράξῃ πᾶν τὸ δυνατόν, ὅπως καθορισθῶσι τοιαῦται ὑποτροφίαι δι' ὀρθοδόξους φοιτητάς.

Ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔκδοσιν περιοδικοῦ ὀργάνου τῆς ὀργανώσεως ἀπεφασίσθη ὅπως παρακληθῇ ἡ ὀργάνωσις «Ζωῆς καὶ Ἐργασίας» νὰ δεχθῇ τὴν ἔκδοσιν κοινοῦ περιοδικοῦ. Οὕτω τὸ περιοδικὸν τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους θὰ ἐκδίδεται εἰς τρεῖς γλώσσας ὡς ὄργανον τοῦ διεθνοῦς Ἰνστιτούτου, τοῦ ἱδρυθησομένου ἐν Γενεύῃ, θὰ περιλαμβάνῃ ὕλην σχετιζομένην καὶ πρὸς τὴν δρᾶσιν τοῦ παγκοσμίου Συνδέσμου πρὸς προαγωγὴν διεθνοῦς φιλίας διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν.

Τὸ ζήτημα τῶν βουλγαρικῶν μειονοτήτων ἰδίᾳ ἐν Ρουμανίᾳ, Σερβίᾳ ὡς καὶ ἔν τινι μέτρῳ καὶ ἐν Ἑλλάδι συνεζητήθη τῇ προτάσει τοῦ Μητροπολίτου Σόφιας Στεφάνου, ὅστις εἶχεν ἀνακινήσει τὸ ζήτημα κατὰ τὴν συνέλευσιν τοῦ παρελθόντας ἔτους, παρεπέμφθη δὲ εἰς τὴν σύσκεψιν τῆς Σόφιας τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου.

Λίαν ἐνδιαφέρουσα ἦτο ἡ ἀνακοίνωσις τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Κίνας Δρος Ληοῦ, ὅστις ἔδωκε σπουδαιοτάτας πληροφορίας περὶ τῆς ἐθνικιστικῆς κινήσεως τῆς Κίνας ἐν σχέσει πρὸς τὴν θέσιν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ χριστιανικῶν ὀργανώσεων, ἐγένετο δὲ δεκτὴ πρότασις ἐκφράσεως θερμῆς συμπαθείας πρὸς τοὺς ἐν Κίνᾳ χριστιανούς.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνεζήτησε διὰ μακρῶν τὸ ζήτημα τῆς ἀμεσωτέρας ἐπιδράσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τῆς νεότητος καὶ τῆς συνενώσεως ταύτης διὰ διεθνοῦς τινος ὀργανώσεως πρὸς κατάλληλον αὐτῆς διαπαιδαγώγησιν εἰς χριστιανικὴν ἀπὸ τῆς νεανικῆς ἡλικίας ἀντίληψιν τῶν διαφόρων διεθνῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε νὰ ὑποστηρίξῃ ἠθικῶς τὴν τοιαύτην κίνησιν ὡς καὶ τὸ συγκληθησόμενον μέγα συνέδριον τῆς νεότητος κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος.

Ἐνδιαφέρουσαι ὑπῆρξαν αἱ ἀνακοινώσεις ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Συνεδρίου τῆς Στοκχόλμης (1925), αἵτινες ὡς γνωστὸν ἀναφέρονται εἰς τὸ γνωστὸν πρωτόκολλον τῆς Γενεύης, τὴν ἐπιδιωκομένην ἐκκλησιαστικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν Κυβερνήσεων, τὰς σχέσεις τῆς ὀργανώσεως πρὸς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, τὴν ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς διπλωματίας τῶν διαφόρων κρατῶν τῆς μυστικότητος, τὴν προσπάθειαν περὶ ἐπικρατήσεως τῶν χριστιανικῶν ἠθικῶν ἀρχῶν εἰς τὰς διεθνεῖς καὶ κοινωνικὰς σχέσεις καὶ τέλος εἰς τὴν ἠθικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἱστορικῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἀποκαθαρ-

θῶσι τῶν διαφόρων σωβινιστικῶν καὶ ἐχθρικῶν ἐκφράσεων ἐναντίον πρώην ἐχθρικῶν χωρῶν.

Τὸ ζήτημα τῆς συνεργασίας τῶν διαφόρων διεθνῶν ὀργανώσεων συνεζητήθη διὰ μακρῶν, ἡ δ' ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασις ἀνεβλήθη διὰ τὴν προσεχῆ συνέλευσιν τῆς Διοικητικῆς ἐπιτροπῆς. Τέλος συνεζητήθησαν διὰ μακρῶν τὰ ζητήματα τῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν καὶ παιδίων, τοῦ ὀπίου καὶ τῆς πωλήσεως ἐπιβλαβῶν φαρμάκων καὶ ἀντικειμένων. Διάφοροι σχετικαὶ ἀποφάσεις καὶ προτάσεις γενόμεναι ὁμοφώνως ἀποδεκταὶ θὰ διαβιβασθῶσιν εἰς τὴν κοινωνίαν τῶν ἐθνῶν καὶ εἰς διαφόρους Κυβερνήσεις καὶ ὀργανώσεις.

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ Συνεδρίου ἐγένετο πανηγυρικὴ τελετὴ εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν τῆς Κωνσταντίας.

Κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς συσκέψεως κατόπιν προσκλήσεως τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν τῆς πόλεως ἐγένετο δημοσία συνεδρίασις τῆς 'Επιτροπῆς ἐν τῇ ἱστορικῇ αἰθούσῃ τοῦ κτιρίου ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔλαβε χώραν ἡ Σύνοδος τῆς Κωνσταντίας. Κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἐμφάνισιν, ἐν ᾗ παρέστησαν πλέον τῶν 1000 ἐπισκεπτῶν καὶ καθ' ἣν κατὰ τύχην ἐν Κωνσταντίᾳ παρευρισκόμενα σχολεῖά τινα τοῦ Βερολίνου ἔψαλλον διάφορα θρησκευτικὰ καὶ πατριωτικὰ ᾄσματα, ὡμίλησαν κατὰ σειρὰν ὁ Πρόεδρος τῆς Συνεδριάσεως Καθηγητὴς Dr Siegmumds-Schultei, ὁ δήμαρχος Κωνσταντίας, ὁ Πρόεδρος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Κονσιστορίου τοῦ Baden, ὁ 'Επίσκοπος τῆς ἑλβετικῆς παλαιοκαθολικῆς 'Εκκλησίας, ὁ Καθηγητὴς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου κ. 'Αμίλκας 'Αλιβιζᾶτος, ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Γαλλίας κ. Jesequel καὶ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Κίνας Δρ Ληοῦ.

Πάντες οἱ ῥήτορες ἀνέπτυξαν τὴν σημασίαν τῆς ἀνεξαρτήτως τῶν δογματικῶν διαφορῶν, αἱ ὁποῖαι χωρίζουσι τὰς διαφόρους ἐκκλησίας, ὑφισταμένης ὁμοφωνίας καὶ συνεργασίας αὐτῶν εἰς τὴν λύσιν τῶν διαφόρων διεθνῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ Καθηγητὴς κ. 'Αλιβιζᾶτος ἀναπτύξας τὸ αὐτὸ ζήτημα ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου, ἔλαβεν ἀφορμὴν ἐκ τοῦ γεγονότος τοῦ ἐν Κωνσταντίᾳ θανάτου τοῦ ἕλληνος ἀντιπροσώπου εἰς τὴν σύνοδον τῆς Κωνσταντίας Χρυσολωρᾶ καὶ κατέδειξεν ὅτι ἡ ὀρθόδοξος ἐκκλησία ἀνεξαρτήτως τῶν δογματικῶν ζητημάτων μετὰ χαρᾶς προσθέτει τὸ ἠθικὸν αὐτῆς κῦρος πρὸς ἐπίλυσιν τῶν σπουδαιοτάτων ἐκείνων ζητημάτων.

Ἡ 'Επιτροπὴ τέλος ἀπεδέχθη τὸ πρόγραμμα τοῦ μεγάλου Συνεδρίου τῆς Πράγας, οὗτινος τὸ κυριώτερον θέμα εἶνε ὁ πολεμικὸς καὶ πνευματικὸς ἀφοπλισμὸς τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ ἀτόμων καὶ τὸ ὁποῖον θὰ παρακληθῶσι νὰ ἀναπτύξωσιν εἰσαγωγικῶς ἀπὸ πάσης ἐπόψεως προσωπικότητες παγκοσμίου κύρους.

Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς ὀργανωτικῆς ἐπιτραπῆς τοῦ Συνεδρίου ἥτις ἀπετελέσθη ἐκ τῶν Καθηγητῶν κ. κ. Ζίλκα (Πράγα),'Αλιβιζάτου ('Αθῆναι), Ammundsen (Κοπενάγη) καὶ τῶν κ.κ. Atkinson ('Αμερική),Dickinson ('Αγγλία), Géjequel (Γαλλία), καὶ Siegmnel Sclhultze(Γερμανία),ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἐκήρυξε τὴν λῆξιν τῶν συνεδριάσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις πρόκειται νὰ συνέλθῃ εἴτε κατὰ τὸ προσεχὲς ἔαρ, ἢ μικρὸν πρὸ τοῦ Συνεδρίου τῆς Πράγας.

† Ο ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ ἔτους τούτου συμπληροῦνται πέντε ἔτη ἀφ' οὗ χρόνου ἐπῆλθε, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος, ἡ Μικρασιατικὴ καταστροφή. Φεῦ ! ἐπῆλθεν αἰφνιδίως καὶ ἀνελπίστως, ὡς ἀπαισία καταιγίς, ἡ καταστροφὴ καὶ «ἰδοὺ τὰ πάντα ἔρημα... πᾶσα πόλις ἐγκατελείφθη καὶ οὐ κατῴκει ἐν αὐτοῖς οὐδείς» Οἱ χριστιανοὶ ἔφευγον πρὸ τῆς ἐπερχομένης ἀγρίας λαίλαπος τῶν Τούρκων· ὁ στρατὸς διεσκορπίσθη· χιλιάδες ἀπήχθησαν εἰς αἰχμαλωσίαν καὶ σφαγὴν καὶ ἀτίμωσιν. Οὕτω «αἱ ἑορταὶ ἡμῶν μετεστράφησαν εἰς πένθος καὶ ἐγενήθη ὀδυνηρὰ ἡ καρδία ἡμῶν».

'Αλλ' ἐν μέσῳ τοῦ ἐπελθόντος ἀγρίου χειμάρρου τῶν 'Αγαρηνῶν, ὅστις τὰ πάντα παρέσυρε καὶ συνέτριβεν, ἔμενον ἐκεῖ ἀκλόνητοι, ὡς βράχοι ὑψηλοὶ καὶ στερεοὶ οἱ ἀληθεῖς Ποιμένες τοῦ Κυρίου καὶ ἄλλοι καὶ ὁ Κυδωνιῶν Γρηγόριος καὶ ὁ Σμύρνης Χρυσόστομος (ὁ Καλαφάτης), ἄξιος διάδοχος τοῦ ἱερομάρτυρος Πολυκάρπου καὶ τοῦ Γρηγορίου, τοῦ κατόπιν Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου.

Βεβαίως ὁ Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος ὅστις εἰργάσθη καὶ ἐκοπίασεν, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, ὑπὲρ τῆς Ἁγίας 'Εκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους, ἐγνώριζε κάλλιστα τὴν θηριωδίαν τῶν Τούρκων, ἀλλ' ἐφρόνει ὅτι ἠδύνατο, παραμένων ἐν Σμύρνῃ, νὰ μαλάξῃ πως τὴν ἀγρίαν αὐτῶν ψυχὴν καὶ ὅτι, μὲ τὴν ἠθικήν του ἐπιβολήν, ἠδύναντο, ἐν Κ' αἰῶνι, νὰ ἐπέμβωσιν αἱ λεγόμεναι Χριστιανικαὶ Δυνάμεις διὰ τῶν ἀντιπροσώπων των πρὸς σωτηρίαν ἀθώου Χριστιανικοῦ λαοῦ. Μάτην ἐζήτησε τὴν βοήθειαν τῶν Προξένων. Ὁ Μητροπολίτης Σμύρνης Χρυσόστομος προσεκλήθη τῇ 27 Αὐγούστου, τὴν 7 μ. μ. ὑπὸ τοῦ Τούρκου διοικητοῦ Νουρεδδὶν νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Διοικητήριον. Μετέβη μετὰ τῶν δύο δημογερόντων, τοῦ Νικολάου Τσουρουκτσόγλου καὶ τοῦ Κλημάνογλου. Καὶ οἱ μὲν δημογέροντες ἐτυφεκίσθησαν

εἰς τὸν στρατῶνα, ὁ δὲ Μητροπολίτης παρεδόθη εἰς τὸν αἱμοδιψῆ τουρκικὸν ὄχλον, τὰ βρυχώμενα θηρία· Ὡς σφῆκες κηρίον, ὡς κύνες λυσσῶντες ἐλάφιον ἐκύκλωσαν εὐθὺς τὸν δίκαιον οἱ παράνομοι· κραυγαὶ ἄγριαι ἀνέβαινον κυμαίνουσαι τὸν ἀέρα. Καὶ ἤρξατο τὸ δεινὸν μαρτύριον τοῦ ὑπερόχου Ἱεράρχου. Τὰ βάσανα καὶ αἱ κακώσεις, αἱ ὕβρεις καὶ προπηλακισμοὶ ἦσαν δεινότατα καὶ ἀνήκεστα· ἐτυφλώθη· ἐσύρετο εἰς τὰς ὁδούς· ἐδέρετο καὶ ἐμαστιγοῦτο· ὅτε Τουρκοκρής τις, εὐσπλαχνισθείς, ἀπέκοψεν ἐκ τῶν ὄπισθεν τὴν κεφαλήν Του.

Παρέδωκε τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Θεὸν τῶν πνευμάτων ἐν μέσῳ ἀπαραδειγματίστων βασάνων ὁ νέος μάρτυς τῆς Ἐκκλησίας «καὶ ὡς ἀπέθνησκεν εἶπεν, ἴδοι Κύριος καὶ κρινάτω» Οὕτω μετεφυτεύθη τὸ καλλίκαρπον δένδρον εἰς τὰ ἐπουράνια ἄλση, ἔνθα βασιλεύει τῆς αἰωνίου ζωῆς καὶ ἀγαλλιάσεως τὸ αἰώνιον καὶ πάντερπνον ἔαρ.

Ἔπεσε λοιπὸν καὶ ἐμαρτύρησεν ὁ σοφὸς καὶ ἀκαταπόνητος Ἱεράρχης. Ἔπεσεν ὁ δυνατός· ἔπεσεν ἡ μεγάλη καὶ ἀμφιλαφὴς πλάτανος, εἰς ἣν κατέφευγον σμήνη πτηνῶν καὶ μελισσῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρίδος· ἔπεσεν ὁ ἀκατάβλητος ὑπὸ τὴν μάχαιραν τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ. Ἀλλὰ δὲν κλαίομεν τὸν ἐθνομάρτυρα· δὲν θρηνοῦμεν τὸν θυσιάσαντα ἑκουσίως τὴν ζωήν Του· τοὐναντίον μακαρίζομεν καὶ εὐλογοῦμεν, διότι ἐτίμησε καὶ ἐδόξασε τὴν κατὰ Ἀνατολὰς Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἥτις ἐγένετο ἡ τροφὸς καὶ διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος· ἐδίδαξε διὰ τοῦ μαρτυρίου Του ὅτι, ὑπεράνω τῶν ἐφημέρων ἀγαθῶν εἶνε ἡ ἀρετή, ἥτις εἶνε ἀθάνατος, καὶ ἡ θυσία τοῦ ἐγὼ ὑπὲρ τῶν αἰωνίων.

Βεβαίως «ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος», ἀλλὰ τὸ γήϊνον σκῆνος τοῦ ἀοιδίμου ἱεράρχου, ὅστις, καὶ ἐν μέσῳ τῶν βαρυτάτων χειμώνων, οὐδέποτε ἀπέβαλε τὴν ἄνοιξιν φωτεινοτέρου μέλλοντος, ἀναπαύεται εἰς τὴν φίλην αὐτῷ γῆν τῆς Μ. Ἀσίας ἐν ᾗ «μεγάλα σώματα κεκοίμηνται». Ἐκεῖ μετὰ τῶν παλαιῶν καὶ χθεσινῶν μαρτύρων ἀναπαύεται καὶ περιμένει τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ Κύριος «δώσει δύναμιν καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ» «καὶ τὴν ὀδύνην τῆς πληγῆς αὐτοῦ ἰάσεται». Ἀναπαύεται καὶ περιμένει τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ Κύριος θὰ ἐγείρῃ τὸν λαὸν πρὸς ὃν θὰ εἴπῃ «λάβε τὴν ἁγίαν ρομφαίαν μου, δι' ἧς θραύσεις τοὺς ὑπεναντίους». Ἀναπαύεται καὶ περιμένει τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ Χριστιανικὸς λαός, ἐλεύθερος ἐν ἐλευθέρᾳ γῇ, θὰ τιμήσῃ προσηκόντως καὶ θὰ στεφανώσῃ αὐτόν, ὃν ἐτίμησε καὶ ἐστεφάνωσεν ἄνωθεν ὁ Κύριος.

Μέχρι τῆς ποθητῆς ἐκείνης ἡμέρας, ἀναμιμνησκόμενοι τοῦ μαρτυρίου τοῦ ἀλησμονήτου φίλου Μητροπολίτου Σμύρνης Χρυσοστόμου ἐπὶ τῇ συμπληρώσει πενταετίας, δεόμεθα θερμᾶς τοῦ Κυρίου, «τοῦ μαστιγοῦντος καὶ ἐλεοῦντος, τοῦ κατάγοντος εἰς Ἅδην καὶ ἀνάγοντος» ὅπως ἐπιταχύνῃ τὸν χρόνον καὶ διασπείρῃ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Σταυροῦ «ὡς φρύγανα φερόμενα ὑπὸ ἀνέμου εἰς ἔρημον».

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

Η ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΝ ΤΗ ΕΣΠΕΡΙΑ

1.—ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

Β'

Β)' Ἡ ἰδεαλιστικὴ παιδαγωγικὴ

Ἡ παιδαγωγικὴ αὕτη δὲν ἐξαρτᾶται ἀμέσως ἐκ τῆς ψυχολογίας, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τῆς λογικῆς· ἐν αὐτῇ ὁ ψυχολογικὸς παράγων ὑποτάσσεται εἰς τὴν λογικήν, τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν αἰσθητικὴν (ἀληθὲς-ἀγαθὸν-καλὸν τοῦ Πλάτωνος). Αἱ τρεῖς αὗται ἔννοιαι προσδιορίζουσιν οὐ μόνον τὸν σκοπόν, ἀλλὰ καὶ τὴν ὁδόν, ἢ τὰ μέσα πρὸς τὸν σκοπόν. Ἡ λογικὴ ἔργον ἔχει ν' ἀναπτύξῃ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐπιστήμης, ἀσχολουμένη περὶ τὸ ζήτημα τοῦ «τί ἐστι». Παρὰ τὴν λογικὴν ταύτην τοῦ εἶναι συμπαρατίθεται ἡ «λογικὴ τοῦ δεῖν», ἤτοι ἡ ἠθική, αὐστηρῶς τεθεμελιωμένη ἐπὶ τῆς συστηματικῆς συνοχῆς τῆς φιλοσοφίας, διότι ἡ πρόοδος τῆς γνώσεως εἶναι πρόοδος ἀπὸ προβλήματος εἰς πρόβλημα. Ἐν τῇ ἠθικῇ πρόκειται περὶ τῆς ὀργανικῆς ταξινομήσεως τοῦ κόσμου τῆς βουλήσεως. Ἐνῷ ἡ λογικὴ σκοπὸν ἔχει τὸ ἀληθές, ἡ ἠθικὴ τείνει πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ ἀγαθοῦ ὡς πρὸς σκοπόν. Τέλος ἡ αἰσθητικὴ πραγματεύεται περὶ τῆς τρίτης καὶ τελευταίας διαστάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου συνειδητοῦ, περὶ τοῦ καλοῦ, ὅπερ συνδυάζει αὕτη μετὰ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς ἠθικότητος.

Ποίαν ὅμως θέσιν καταλαμβάνει ἡ θρησκεία; Ἡ θρησκεία, κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, ἑδράζεται ἐπὶ τοῦ συναισθήματος, οὐδεμίαν ἄμεσον σχέσιν ἔχουσα πρὸς τὰς τρεῖς ἀνωτέρω σφαίρας, ἀνταποκρινομένη ὅμως καὶ ἀναλυομένη ἐν τῷ περιεχομένῳ τῆς ἠθικότητος.

Σπουδαιότερος ἀντιπρόσωπος τῶν θεωριῶν τούτων εἶναι ὁ P. Natorp.

Ὁ σκοπὸς τῆς ἀγωγῆς προσανατολίζεται πρὸς τὴν θεωρίαν περὶ ἀξίας, ἢ τὴν νεωτέραν φιλοσοφίαν περὶ ἠθικῶν ἀξιῶν, τῆς ὁποίας στοιχεῖα εἶναι, ὡς εἴπομεν ἀνωτέρω, ἡ θρησκευτικότης, ἡ ἠθικότης, τὸ δίκαιον κλπ. Βάσις τῆς ἀγωγῆς εἶναι ἡ ἐκ τοῦ χάους διαμόρφωσις καὶ ἡ τελειοποίησις, ἤτοι ἡ δημιουργία τῆς Ἰδέας διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς λογικῆς. Ἡ Ἰδέα ἀνήκει εἰς τὸ πεδίον τῆς πρακτικῆς γνώσεως, ἤτοι τῆς βουλή-

σεως. Διὰ τῆς βουλήσεως κατευθύνεται ἡ ἀνθρωπίνη ἐνέργεια πρὸς τὴν πραγματοποίησιν τῆς Ἰδέας τοῦ καθήκοντος. Τρεῖς βαθμίδες ἐνεργείας ὑπάρχουσιν· ἄλογος ὁρμή, βούλησις (ἐν στενωτέρᾳ ἐννοίᾳ) καὶ λογικὴ βούλησις.

Ἡ παιδαγωγικὴ καὶ φιλοσοφικὴ αὕτη κατεύθυνσις βασίζεται ἐπὶ τῆς κοινωνιολογίας. Ἡ ἀγωγὴ πρέπει νὰ τείνῃ πρὸς τὴν διαμόρφωσιν ἀδελφικῆς κοινωνίας, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν πραγμάτωσιν τῆς γνησίας Ἰδέας. Ἡ ἀγωγὴ δέον νὰ ἐπιτελῆται ἐν τῇ κοινωνίᾳ διὰ τῆς κοινωνίας καὶ χάριν τῆς κοινωνίας.

Τὸ παιδαγωγικὸν τοῦτο σύστημα βασίζεται κυρίως ἐπὶ τῆς Καντιανῆς φιλοσοφίας· σημειωτέον ὅμως ὅτι τὰ προβλήματα δὲν λύονται, ἀλλὰ τίθενται ἄλλως. Ἐν τῷ συστήματι τούτῳ δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἱστορικὴ φάσις τοῦ πολιτισμοῦ, ἡ δὲ θρησκεία δὲν τίθεται εἰς τὴν αὐτὴν μοῖραν πρὸς τὴν λογικήν, ἠθικὴν καὶ αἰσθητικήν, διότι ἡ ὑπαγωγὴ αὐτῆς εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἠθικότητος σημαίνει στραγγαλισμὸν καὶ κατάργησιν τῆς αὐθυποστάσεως καὶ αὐτοτελείας τῆς θρησκείας. Πάντες ἐν τούτοις οἱ μεγάλοι ἥρωες τῆς φιλοσοφίας τῆς θρησκείας μαρτυροῦσιν ὅτι ἡ θρησκεία εἶναί τι κατ' οὐσίαν διάφορον τῆς ὑπὸ τοῦ Natorp θεωρουμένης. Ἐντεῦθεν οὐδόλως εἶναι ἄπορον ὅτι ἡ θέσις, ἣν οὗτος λαμβάνει ἔναντι τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν εἶναι ἀνεπαρκής. Ἡ ἀπαίτησις αὐτοῦ περὶ «ἀντικειμενικῆς» διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἵσταται ἀντιμέτωπος πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νεωτέρας παιδαγωγικῆς, μεγάλοι δὲ παιδαγωγοί, ὡς ὁ K. Kesseler, ἀπέκρουσαν μετὰ δυνάμεως τὰς περὶ θρησκείας θεωρίας τοῦ Natorp καὶ ἀπέδειξαν τὴν κεφαλαιώδη σημασίαν αὐτῆς ἐν τῇ σημερινῇ φιλοσοφίᾳ.

[K e s s e l e n. Das Problem der Religion in der Gegenwartsphilosophie. Ἔκδ. β.' 1920

Τοῦ αὐτοῦ Kritik der neukantianischen Religionsphilosophie. 1920].

Ἀλλ' ὁ Natorp εἶναι συγχρόνως καὶ ὁ σπουδαιότερος ἀντιπρόσωπος νέας τινὸς τάσεως, ἥτις ἐπιζητεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πορισμάτων τῆς κοινωνιολογίας ἐν τῇ παιδαγωγικῇ. Τίς εἶναι ἡ ἐπιστημονικὴ σημασία τῆς κοινωνιολογίας; Ἡ νεαρὰ αὕτη ἐπιστήμη δὲν ἔχει μορφώσῃ εἰσέτι καθωρισμένας ἀρχάς. Θέλει ἐν τούτοις νὰ παρίσταται ὡς ἐπιστήμη οὐ μόνον τῆς κοινωνικῆς μορφῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ καθ' ὅλου, ὡς μία φιλοσοφία τοῦ πολιτισμοῦ, φιλοσοφία τῆς ἱστορίας ἢ «κοινωνικὴ δυναμική» (Comte). Ἡ κοινωνιολογία πηγάζει κυρίως ἐκ τῆς πρακτικῆς καὶ κοινωνικῆς πείρας, ἀμφισβητεῖται δ' ὑπὸ πλείστων ὁ ἐπιστημονικὸς αὐτῆς χαραχτήρ. Ὁρμωμένη ἐκ τῆς παρατηρήσεως κοινωνικῶν τινων μορφῶν (οἰκογένεια, γένος, ἔθνος, φυλὴ κλπ.) προσπαθεῖ νὰ ἐξηγήσῃ τὸν πολιτισμὸν ἐν τῇ ὁλότητι αὐτοῦ. Πρῶτοι κοινωνιολόγοι ὑπῆρξαν οἱ Condorcet, St. Simon, Comte κλπ., ἐμπνεόμενοι κυρίως ὑπὸ τῶν ἰδανικῶν τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἡ κοινωνιολογικὴ παιδαγωγικὴ ἀπαιτεῖ ἀγωγὴν προσδιοριζομένην κυρίως ὑπὸ τῶν μορφῶν καὶ τῶν στρωμάτων τῆς κοινωνίας.

[Τοῦ Natorp κυριώτερα συγγράμματα εἶναι:

Sozialpädagogik. Ἔκδ. α' 1898. Ἔκδ. δ' 1920.

Allgemeine Pädagogik im Leitsätzen 1905. Ἔκδ. γ' 1913.

Individuum und Gemeinschaft 1921.

Philosophie, ihre Problem und ihre Probleme. 1921.

Sozialidealismus. 1920. Ἔκδ. β' 1622.

B a r t h. Geschite der Erziehung u.s.w.

K r i e c k. Menschenformung.

S c h i l l e r. Die Wissensformen und die Gesellschaft].

Ἡ κοινωνία, κατὰ τὸν Schiller, μορφοῦται ἐπὶ τῇ βάσει τριῶν μορφῶν τῆς γνώσεως, ἤτοι τῆς θρησκευτικῆς, τῆς μεταφυσικῆς ἢ φιλοσοφικῆς καὶ τέλος τῆς τῶν θετικῶν ἐπιστημῶν. Ἡ θρησκεία πηγάζει ἐκ τῆς Ἀποκαλύψεως, ἡ φιλοσοφία καὶ μεταφυσικὴ ἐκ τῆς ἀνάγκης μορφώσεως φιλοσοφικοῦ συστήματος ἐξηγοῦντος τὸν κόσμον καὶ τὴν προέλευσιν αὐτοῦ, αἱ δὲ θετικαὶ ἐπιστῆμαι ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ ἀνθρώπου νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῆς φύσεως. Ἐντεῦθεν παρατηροῦμεν ὅτι ὁ Schiller, ὡς καὶ ἄλλοι πλὴν αὐτοῦ, θεωροῦσι τὸν θρησκευτικὸν παράγοντα ἰσότιμον πρὸς τὸν φιλοσοφικὸν καὶ τὸν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ἑπομένως τὴν θρησκείαν ὡ. ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἀγωγῆς γενικῶς.

Γ') Η' κοινωνικὴ παιδαγωγικὴ

Ὁ ὅρος οὗτος ἐξελήφθη ὑπὸ τὰς ἑξῆς τρεῖς διαφόρους ἐκδοχάς, ἤτοι: 1) Μικτὴν ἀρρένων καὶ θηλέων φοίτησιν ἐν τοῖς σχολείοις. 2) Ἐκπαίδευσιν μὴ διακρίνουσαν τοὺς μαθητὰς κατὰ τὰς θρησκευτικὰς ὁμολογίας, εἰς ἃς ἀνήκουσι καὶ 3) Τὴν μορφὴν ἐκείνην τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἥτις βασίζεται ἐπὶ τῶν θεμελίων τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἐκλαμβάνομεν τὸν ὅρον ὑπὸ τὴν τρίτην ταύτην ἐκδοχήν.

Ἡ παιδαγωγικὴ αὕτη τὴν ἀρχήν της κυρίως ἔχει ἐν τῇ ἀπὸ χρόνου παρατηρουμένῃ μαθητικῇ κοινωνικῇ κινήσει, τῇ ἐκδηλουμένῃ κατὰ διαφόρους τρόπους (ἀθλητισμός, ἀπὸ κοινοῦ ἐκδρομαὶ κλπ). Ἡ παιδαγωγικὴ αὕτη τάσις ἀποσκοπεῖ τὴν δημιουργίαν νέου τύπου σχολείου, εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν μετὰ τῆς φύσεως διατελοῦντος. Ποῦ ὀφείλεται ὅμως ἡ μαθητικὴ κίνησις τῶν νεωτέρων χρόνων; Προφανῶς εἰς τὴν τάσιν χειραφετήσεως ἀπὸ τῶν δεσμῶν τοῦ σχολείου καὶ τοῦ στενοῦ ὁρίζοντος τῆς πόλεως, εἰς ἀνάγκην ἐκδηλώσεως τῆς ἐλευθερίας, αὐτονομίας καὶ αὐτοτελείας. Ὑπαίθριος βίος, ἀγωνίσματα καὶ παιδιαὶ εἶναι τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς κινήσεως ταύτης καὶ τῆς πρὸς αὐτὴν συμμορφουμένης παιδαγωγικῆς. Ἡ κίνησις αὕτη δύναται γενικώτερον νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀντίδρασις κατὰ τοῦ μηχανισμοῦ καὶ τῆς ἐθιμοτυπίας τοῦ βίου τῶν πόλεων, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἰδεαλι-

σμοῦ καὶ τοῦ νασιοναλισμοῦ. Ἰδιαιτέραν ἀνάπτυξιν ἔλαβεν ἡ κίνησις αὕτη ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ. Δημιουργεῖται οὕτω ἓν ρεῦμα πρὸς τὸν ρωμαντισμὸν καὶ τὰς φιλοσοφικὰς θεωρίας τοῦ Rousseau. Δημιουργεῖται νέα ἀνθρωπίνη γενεά, μὲ νέα ἰδανικά, μὲ ἐπιστροφὴν κυρίως εἰς τὰ ἰδεώδη τοῦ ρωμαντισμοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς θρησκευτικὰ ἰδανικά. Τὸ κοινωνικὸν αἴσθημα ἰσχυροποιεῖται, ἐκδηλούμενον εἰς τὴν ἰσχυρὰν συνοχὴν τῶν μικρῶν ὁμάδων, ὁδοιπορικῶν, ἀθλητικῶν κλπ.

Ἡ κίνησις αὕτη ἔλαβε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μορφὴν κοινωνικὴν—λαϊκήν. Ταύτην δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίσωμεν ἐκ τῆς βιβλιογραφίας καὶ μόνης. Μᾶλλον δυνάμεθα νὰ τὴν σπουδάσωμεν εἰς τὴν ὕπαιθρον χώραν, ἔνθα αἱ μαθητικαὶ ὁμάδες τρέπονται, νοσταλγοῦσαι ἐλεύθερον βίον μακρὰν τῆς πόλεως.

Ἡ νεανικὴ αὕτη κίνησις ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς συγχρόνου παιδαγωγικῆς καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου. Αἱ προσωπικαὶ σχέσεις μεταξὺ τῶν διδασκάλων καὶ τῶν μαθητῶν καθίστανται οἰκειότεραι καὶ φιλικώτεραι. Ὁ διδάσκαλος δὲν εἶναι πλέον τὸ φάσμα τῶν μαθητῶν, ἀλλ' ὁ φίλος, ὁ σύντροφος καὶ ὁ ὁδηγὸς αὐτῶν. Ἡ ἀγωγὴ ἀνταποκρίνεται περισσότερον πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς παιδικῆς καὶ νεανικῆς ψυχῆς, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς συμβατικὰς ἕξεις τοῦ ἀστικοῦ βίου. Ἡ νεότης ζητεῖ ἰδανικά, ἅτινα ἡ ἀγωγὴ τοῦ σχολείου ἀδυνατεῖ νὰ παράσχῃ· ὅτι δὲ τὰ ἰδανικὰ ταῦτα εἶναι εὐγενῆ καὶ ἠθικά, ἀποδεικνύει ἐν μέρει ἡ ἀποφυγὴ τῶν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν, τοῦ καπνοῦ κλπ.

Τὴν κίνησιν ταύτην ἐπιζητοῦσι νὰ ἐπωφεληθῶσιν ἥ τε πολιτικὴ καὶ ἡ Ἐκκλησία. Τοιουτοτρόπως ἔχομεν ὀργανώσεις, ἑνώσεις καὶ σωματεῖα ἀφ' ἑνὸς μὲν σοσιαλιστικά, ἐθνικιστικά, κομμουνιστικά, ἀφ' ἑτέρου δὲ θρησκευτικά. Ἡ τελευταία στατιστικὴ τῆς Γερμανίας δεικνύει τοὺς ἑξῆς ἀριθμούς, περὶ τῶν ἐγγεγραμμένων νέων εἰς τὰς ὀργανώσεις ταύτας, αἵτινες ἐμπνέονται κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐκτιθεμένων ἰδεῶν :

Παπικαὶ ἀδελφότητες :	1.300.000	μέλη.
Προτεσταντικαὶ »	500.000	»
Ἐθνικόφρονες ὀργανώσεις	500.000	»
Σοσιαλιστικαὶ - δημοκρατικαὶ	600.000	»
Ἀθλητικὰ σωματεῖα	1.400.000	»
Ἀνεξάρτητοι ὁμάδες	80.000	»

[Βιβλιογραφία

H. Blüher' Wandervogel. Geschichte einer Jugendbewegung 1912

A Messer. Die freideutsche Jugendbewegung. Ihr Vorlauf von 1913-1919 Ἔκδ. γ' 1920

Grabowsky-Koch. Die freideutsche Jugendbewegung 1920.

N. Kœrber. Die deutsche Jugendbewgung 1920κλπ.

Παράρτημα. Ἡ σοσιαλιστικὴ παιδαγωγικὴ

Ὁ Σοσιαλισμὸς ἔλαβεν ἐνδιαφέρουσαν θέσιν ἔναντι τῶν συγχρόνων τούτων παιδαγωγικῶν-κοινωνικῶν ζητημάτων καὶ ἐκδηλώσεων. Ὁ Μαρξισμὸς εἶναι ὡσαύτως σοσιαλιστικὴ θεωρία, ἀντιπροσωπεύουσα τὴν ἄκραν ἀριστεράν. Κατὰ τὸν Μάρξ, οἱ οἰκονομικοὶ ὅροι εἶναι ἡ κινητήριος δύναμις ἔν τε τῇ ἱστορίᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ. Συνέπεια τῆς θεωρίας ταύτης εἶναι ἡ δέσμευσις τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ συγχώνευσις αὐτοῦ ἐν τῷ κοινωνικῷ συνόλῳ.

Ὁ Σοσιαλισμὸς θέτει τὴν ἰσότητα εἰς πρώτην μοῖραν, ὑποτιμῶν σπουδαίως τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου. Ἡ νέα κοινωνικὴ τάξις ἀπαιτεῖ νέα σχολεῖα, νέον ἐκπαιδευτικὸν τύπον, ἀντιπροσωπεύοντα τὰ νέα κοινωνικὰ ἰδεώδη, δηλαδὴ τὰ ἰδεώδη τῆς ἰσότητος, ἀδελφότητος καὶ ἐλευθερίας. Εἰς τὸ ἰδανικὸν τῆς ἰσότητος ἀνταποκρίνονται τὰ ὁμοιόρρυθμα σχολεῖα, ἄνευ διακρίσεως κοινωνικῶν τάξεων.

Ὁ Σοσιαλισμὸς τίθεται ἀντιμέτωπος πρὸς τὸν Χριστιανισμόν, διακηρύσσων ὅτι Σοσιαλισμὸς καὶ Χριστιανισμὸς δὲν δύνανται νὰ συνυπάρξωσι. Τὸ θρησκευτικὸν ἑπομένως μάθημα πρέπει νὰ διδάσκηται «ἀντικειμενικῶς», οἱ δὲ μαθηταὶ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ σχηματίζωσιν ἰδίαν γνώμην περὶ θρησκείας [1]. Ἡ θρησκεία, ὡς ὁ Natorp φρονεῖ, πρέπει νὰ κινῆται «ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Οὑμανισμοῦ». Εἰς τὰς ἀνωτέρας τάξεις τὰ ζητήματα τῆς θρησκείας δέον νὰ συζητῶνται ἐλευθέρως καὶ ἄνευ οἱουδήποτε περιορισμοῦ.

Πλησιέστερον πρὸς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν ἵσταται ὁ Paulsen, καταπολεμήσας τὴν γνώμην περὶ καταργήσεως τῶν θρησκευτικῶν ἐκ καθαρῶς παιδαγωγικῶν λόγων. Τὴν καλλιέργειαν τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος θεωρεῖ οὐ μόνον ἀναγκαίαν, ἀλλὰ καὶ ἀπαραίτητον καὶ δὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὁ σκοπὸς τῶν θρησκευτικῶν ἔγκειται εἰς τὴν παροχὴν ἐπαρκῶν ἱστορικῶν γνώσεων περὶ χριστιανισμοῦ καὶ εἰς τὴν ζωηρὰν ἀφύπνισιν τῆς θρησκευτικότητος ἐν ταῖς μαθητικαῖς ψυχαῖς. Τοὐναντίον, ἐκ καθαρῶς πολιτικῶν λόγων, θεωρεῖ ὁ Paulsen τὴν διδασκαλίαν τῶν δογματικῶν ἐκκλησιαστικῶν διαφορῶν ὡς ἐξοβελιστέαν ἐκ τοῦ σχολείου.

Εἰς τὴν ὁμάδα ταύτην ἀνήκει καὶ ὁ G. Oesterreich.

[Τὰ σπουδαιότερα ἔργα τοῦ Paulsen εἶναι :

System der Ethik mit einem Umriss der Gesellschaftslehre. 1913.

Einleitung in die Philosophie 1913.

Immanuel kant. Sein Leben und seine Lehre. 1904.

Die Uberwindung der Schule κλπ.]

1. Τοιουτρόπως ἡ «ἀντικειμενικὴ» διδασκαλία καταντᾷ εἰς ἀχαλίνωτόν τινα ὑποκειμενικότητα.

Βερολῖνον ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ν. ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμερομηνία		Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑωθινὰ	Ἦχοι
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	7	Η' Ματθαίου	Κυριακὴ Η'	Η'	βαρὺς
	14	Θ' Ματθαίου	Κυριακὴ Θ'	Θ'	πλ. δ
	21	Ι' Ματθαίου	Κυριακὴ Ι'	Ι'	α'
	28	ΙΑ' Ματθαίου	Κυριακὴ ΙΑ'	ΙΑ	β'

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὁ πόθος τῆς ἑνότητος.

Ἐξακολουθοῦσιν ἐν τῇ περὶ «Πίστεως καὶ Διοικήσεως» Συνδιασκέψει τῆς Λωζάνης αἱ συνεδρίαι ὑπερπεντακοσίων ἀντιπροσώπων τόσον διισταμένων πρὸς ἀλλήλας χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἀνταλλάσσονται σκέψεις σοφῶν καὶ εὐσεβῶν καὶ εἰλικρινῶν ἀνδρῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐπιδιώξεως ἑνότητος ἐν τῇ πρὸς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ πίστει καὶ λατρείᾳ. Εἶνε ἀληθές, ὅτι οὐ μόνον αἱ μέχρι καὶ τοῦ νῦν χωρίζουσαι τὰ χριστιανικὰ ταῦτα συστήματα ἀπ' ἀλλήλων δογματικαὶ διαφοραὶ εἶνε μεγάλαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἔννοια τῆς ἐπιδιωκομένης ἑνώσεως δὲν εἶνε ἡ αὐτὴ παρὰ πάσαις. Ἐὰν παρὰ τοῖς πλείοσι τῶν συσκεπτομένων ἐν τῇ περὶ ἧς ὁ λόγος Συνδιασκέψει ἡ ἕνωσις ἐνέχει πρακτικὸν κυρίως χαρακτῆρα, διὰ τὸν ὀρθόδοξον κόσμον ἡ ἔννοια τῆς ἑνώσεως εἶνε θεμελιώδης δογματικῶς, διότι βάσις αὐτῆς εἶνε ἡ ἑνότης τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὅσοι δὲ φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ δέον νὰ ἀπαρτίζωσι μέλη ζῶντα καὶ γνήσια τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλ' ἐάν, ἕνεκα τῶν χωριζουσῶν τὰ ἐν τῇ Συνδιασκέψει συνεργαζόμενα χριστιανικὰ συστήματα ἀντιλήψεων καὶ δι' αὐτὴν ἔτι τὴν ἔννοιαν τῆς ἑνώσεως, περὶ τοῦ κατορθωτοῦ τῆς ὁποίας συσκέπτονται, αὕτη κεῖται εἰς τὸ ἀπώτατον μέλλον, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι τὸ θέαμα τοσούτων ἀντιπροσώπων, συνελθόντων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκ παντὸς σημείου τῆς ὑδρογείου, ἐκπροσωπούντων ποικιλωτάτας περὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀντιλήψεις, ὁμολογούντων τὴν ἀνάγκην τῆς ἄρσεως τῆς ἐν τῇ πίστει δυσαρμονίας, ποθούντων τὴν ἴασιν τῶν ὑπὸ τῆς διαιρέσεως προσγενομένων εἰς τὰς χριστιανικὰς ἐκκλησίας τραυμάτων, κοινῇ προσευχομένων, ἐν ἑνὶ στόματι ἀπαγγελλόντων τὸ τῆς πίστεως σύμβολον καὶ δὴ τὴν κυριακὴν προσευχήν, ἐν μιᾷ φωνῇ ἀπὸ μέσης καρδίας ὑμνούντων τὸν θεῖον τῆς χριστιανικῆς θρησκείας Ἱδρυτὴν διὰ τῶν αὐτῶν ψαλμῶν καὶ ᾀσμάτων,—τὸ θέαμα, λέγομεν, τοῦτο ὑποβάλλει εἰς πάντα τὴν σκέψιν ὅτι ἁπανταχοῦ εἶνε καταφανῶς σφοδρὸς ὁ πόθος πρὸς τὴν ἀληθῆ ἑνότητα, ἐν τῇ ὁποίᾳ καὶ μόνῃ εἶνε ἐφικτὴ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ εὐδαιμονία τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ τῶν ὀρθοδόξων βάσεων τῆς ὁποίας, ὡς ἐν τῷ παρελθόντι, οὕτω καὶ ἐν τῷ παρόντι στερρῶς εἴχετο, ἔχεται καὶ θὰ ἔχηται ἡ Ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία.

Τὰ ἀλλαχοῦ.

Γνωσθέντος ἐν Βελιγραδίῳ ὅτι ἐπιτροπὴ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας, καταρτισθεῖσα πρὸς μεταρρύθμισιν τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως, συνέταξε νομοσχέδιον, ἐν ᾧ περιωρίζετο μὲν ἐν ταῖς κατωτέραις τάξεσιν ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν, ὅλως δὲ κατηργεῖτο ἐν ταῖς ἀνωτέραις, οἱ ἐν Γιουγκοσλαυίᾳ ἐπίσκοποι τοῦ ρωμαϊκοῦ δόγματος συνελθόντες εἰς σύσκεψιν ἐν Σουμπότιτσᾳ, ἀπεφάσισαν ὁμοφώνως ὅπως ἀποστείλωσιν εἰς Βελιγράδιον ἐπιτροπὴν ἵνα συνεννοηθῇ περὶ τοῦ πράγματος μετὰ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας. Πρὶν ἢ ὅμως προβῇ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸ διάβημα τοῦτο, πληροφορηθεῖσα ὅτι ἤδη καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς ὀρθοδόξου σερβικῆς Ἐκκλησίας θορυβηθεῖσα ἐκ τοῦ ἐν λόγῳ νομοσχεδίου ἐσκόπευε νὰ προβῇ εἰς τὰ αὐτὰ διαβήματα, ἔσπευσε νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Σερβίας, οὕτω δὲ ἐσχηματίσθη μικτὴ ἐπιτροπὴ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἥτις καὶ προέβη εἰς παραστάσεις πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν μείωσιν τῶν ὡρῶν τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς σχολείοις τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ἀποτέλεσμα τοῦ κοινοῦ διαβήματος ὑπῆρξε νὰ καταρτισθῇ τῇ προτάσει τοῦ ἐν λόγῳ ὑπουργείου νέα ἐπιτροπὴ περιλαμβάνουσα, πρὸς τοῖς ἀντιπροσώποις τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ ἀντιπροσώπους τοῦ ὑπουργείου, αὕτη δ' ἐξουσιοδοτήθη νὰ συντάξῃ τὸ νομοσχέδιον οὕτως ὥστε νὰ μὴ παραβλαβῇ ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία τῆς σερβικῆς νεολαίας ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ κράτους. Τί γίνεται παρ' ἡμῖν διὰ τὸ αὐτὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον χρονίζει ἀπὸ πολλοῦ;

Τί θὰ γείνῃ;

Ἐπαρχιακὴ ἐφημερὶς ἀναφέρει διὰ μακρῶν πῶς μέλη τῆς «κομμουνιστικῆς νεολαίας» συνελθόντα εἰς αἴθουσαν κινηματογράφου, μετ' ἀγόρευσιν κομμουνιστοῦ βουλευτοῦ κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ τῆς ἐξωτερικῆς τοῦ κράτους πολιτικῆς, ἤκουσαν εἶτα δεκαεπταετοῦς μαθητίσκου εἰπόντος ἀπὸ τοῦ βήματος ἐκ προσώπου τῶν ὁμηλίκων του θαυμάσιον μάθημα·

Ἀφοῦ δῆλα δὴ τὸ μειράκιον τῶν θρανίων ἐπετέθη— κατὰ σειράν—κατὰ τοῦ κράτους, τῆς πατρίδος, τῆς θρησκείας, τῶν διδασκάλων, τῶν καθηγητῶν καὶ τοῦ κλήρου, κατεκεραύνωσεν ἀκολούθως καὶ τὰς τοπικὰς ἀρχὰς διότι ἀπέβαλον τοῦ γυμνασίου καὶ τοῦ ὀρφα-

νοτροφείου μαθητὰς κομμουνιστάς, ἐπετέθη ἔτι ἅπαξ κατὰ τῆς φορολογικῆς πολιτικῆς τοῦ κράτους, περιέλουσε δι' ὕβρεων τὴν κεφαλαιοκρατίαν τῆς 'Αγγλίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς 'Ιταλίας, ἔψαλε τὸ ἐγκώμιον τοῦ «ἐκπολιτιστικοῦ ἔργου» τῆς σοβετικῆς Ρωσίας, καὶ κατέληξεν εἰς προτροπὴν «νὰ στρέψωμεν τὰ ὅπλα ἐναντίον τῶν ἐκμεταλλευτῶν μας καὶ νὰ ἐπιδιώξωμεν νὰ ἐγκαταστήσωμεν εἰς τὴν χώραν μας τὴν πρώτην ἐργατικὴν Κυβέρνησιν». 'Επηκολούθησαν τὸ σχετικὸν ψήφισμα καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, τῆς κινεζικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς σοβετικῆς Ρωσίας.. Μέχρις οὗ ὅμως τὸ δεκαεπταετὲς μειράκιον ἐνηλικιωθῇ διὰ νὰ ἀναλάβῃ ὑπουργεῖον ἐν τῇ πρώτῃ «ἐργατικῇ Κυβερνήσει», δὲν θὰ ἔπρεπεν ἡ προκάτοχος αὐτῆς κυβέρνησις νὰ καταλήξῃ εἰς ὁριστικὰς ἀποφάσεις περὶ τοῦ τί δέον γενέσθαι, τέλος πάντων, ἐν σχέσει πρὸς τὸν ἐκκομμουνισμὸν τῶν παιδίων;

Τὸ ἔδαφος.

Διότι τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ λιπαίνεται καὶ ἐξ οὗ βλαστάνει ἐπικίνδυνον βλάστην ὁ ἑλληνικὸς σχολικὸς κομμουνισμός, εἶνε, καθ' ἃ διαπιστοῦται ὑπὸ ἐρευνητῶν τῆς ἐπαρχίας ἀνταποκριτῶν, τὸ μὲν ἡ ἔλλειψις σχολείων, τὸ δὲ ἡ ἀνοχὴ κομμουνιζόντων διδασκάλων. 'Η ἔλλειψις σχολείων ἰδίᾳ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ἐγέννησε τὰ σχολεῖα τῶν ξένων προπαγανδῶν, εἰς τὰ ὁποῖα, πολλαχοῦ κάλλιστα καὶ σκοπιμώτατα ὠργανωμένα, φοιτῶσιν ἀθρόοι οἱ ἑλληνόπαιδες, οἵτινες δὲν εὑρίσκουσιν εἰς τὰς ἑλληνικὰς σχολὰς ὅ,τι ὑπὸ τῶν ξένων παρέχεται· ἐν ἀνταποκρίσει τινί μάλιστα ἀνεφέρετο, ὅτι ὑπῆρχον ἐν Μακεδονίᾳ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι «συνδιαλεγόμενοι μετὰ τῶν μαθητῶν εἰς τὴν βουλγαροσερβικὴν καὶ εἰς τὴν ρουμανικήν»! 'Αλλ' ἐξ ἴσου—ἂν μὴ καὶ πολὺ περισσότερον– σπουδαῖον εἶνε ὅτι τὸ κράτος κρατεῖ ἀκόμη ἐν τοῖς κόλποις τοῦ διδακτικοῦ του προσωπικοῦ διδασκάλους καὶ καθηγητὰς κομμουνιστὰς κεκηρυγμένους. 'Αλλὰ κομμουνιστὴς διδάσκαλος σημαίνει διδασκαλίαν συστηματικὴν καὶ μύησιν ἐνσυνείδητον καὶ ἔμπνευσιν φανατισμοῦ ὑπὲρ τῶν κομμουνιστικῶν «ἰδεωδῶν» εἰς τὰς ἁπαλὰς ψυχὰς τῆς νέας γενεᾶς. Τὸ σχολεῖον τοῦ τοιούτου διδασκάλου εἶνε ἀσφαλῶς θετικὸν χαλκεῖον ἀνατρεπτικῶν χαρακτήρων, ὑλιστικῶν πεποιθήσεων καὶ ροπῶν, διαφθορᾶς καὶ κακοηθείας. Κεῖται λοιπὸν ἐκτὸς πάσης ἀμφισβητήσεως ὅτι τὸ κράτος ὀφείλει ἀμελλητὶ νὰ ἀπολύσῃ πάντας τοὺς κομμουνιστὰς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους ἐκ τῶν σχολείων τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως.

'Ο πλοῦτος τῆς εὐσεβείας.

'Εξ ἀνταποκρίσεων ἐκ Τήνου, ἔνθα τῇ 15 Αὐγούστου ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐπανηγύριζεν ὁ περίπυστος τῆς Παναγίας ναός, προκύπτει ὅτι ἐφέτος ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔτος ἡ εἰς τὸ ἱερὸν προσκύνημα συρροὴ τῶν χριστιανῶν ὑπῆρξε καταπληκτική. Διὰ πρώτην φορὰν αἱ ἐπίσημοι τῆς νήσου ἀρχαὶ ἐζήτησαν ἐκ τοῦ κέντρου τηλεγραφικῶς ἄρτους καὶ ἄλλα τρόφιμα, διότι ἡ συρροὴ προσκυνητῶν ὑπερέβη πᾶσαν πρόβλεψιν. Βρίθουσι δ' αἱ ἐν λόγῳ ἀνταποκρίσεις λεπτομερειῶν ἐκτάκτως ἀξιοσημειώτων περὶ τῆς ἰαματικῆς τῆς Θεοτόκου χάριτος καὶ τῶν ἐκδηλώσεων ἀκενώτου θησαυροῦ εὐσεβείας τοῦ συρρεύσαντος εἰς τὸ προσκύνημα χριστεπωνύμου πληρώματος, καὶ παρέχεται οὕτως ἀφορμὴ εὐχαριστιῶν θερμῶν πρὸς τὸν Ὕψιστον, ὅτι ἀκμαῖον διατηρεῖται παρὰ τῷ ἑλληνικῷ λαῷ τὸ φρόνημα τῆς εὐσεβοῦς ἐμμονῆς ἐν τῇ πατρίῳ πίστει ἐν καιροῖς οὕτω ἀπὸ πολλῶν ἐπόψεων χαλεποῖς.

Τί θὰ συνέβαινε.

'Η «'Ανάπλασις» ἐπεχείρησεν ἐν ἰδίῳ ἄρθρῳ νὰ παραστήσῃ «τί θὰ συνέβαινεν ἐὰν ἐπανήρχετο τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον». Θὰ συνέβαινε, λοιπόν, πρῶτον ἡ ὁριστικὴ μεταβολὴ τοῦ ἑορτολογίου τῆς 'Εκκλησίας. Δῆλα δή, ἐνῷ τὸ κράτος θὰ εἶχε 1 'Ιανουαρίου ἡ 'Εκκλησία θὰ εἶχε 19 Δεκεμβρίου. 'Ο ἕλλην, ὡς πολίτης μὲν θὰ ἐπανηγύριζε τὴν ἐθνικὴν παλιγγενεσίαν τῇ 25 Μαρτίου, ὡς χριστιανὸς δὲ θὰ ἑώρταζε τὴν ἑορτὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τὴν 7 'Απριλίου. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον θὰ ἑώρταζε τὴν ἑορτὴν τῶν τριῶν 'Ιεραρχῶν τῇ 12 Φεβρ., τὴν τῶν ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ 'Ελένης τῇ 3 'Ιουνίου, τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου τῇ 28 Αὐγούστου, τὴν Ὕψωσιν τοῦ Σταυροῦ τῇ 27 Σεπτ., καὶ τὰ Χριστούγεννα τῇ 7 'Ιανουαρίου! 'Υπὸ τοιαύτας συνθήκας οὐδεὶς πλέον θὰ ἐνεθυμεῖτο τὰς ἑορτὰς καὶ ὁ λαὸς θὰ ἀπεξενοῦτο τῆς θρησκείας ἀφοῦ αὗται θὰ ἦσαν ἡμέραι ἐργάσιμοι, καθ' ἃς θὰ ἦτο ἀδύνατος ὁ ἐκκλησιασμός.—Θὰ συνέβαινε, δεύτερον, ὡς ἐκ τῆς ἀναστατώσεως καὶ διαστροφῆς ταύτης τοῦ ἑορτολογίου, ἐξέγερσις τῆς μεγίστης μερίδος τοῦ λαοῦ κατὰ τῆς 'Εκκλησίας. 'Εὰν σήμερον ἔχωμεν εὐαρίθμους τινὰς «παλαιοημερολογίτας», τότε θὰ ἦσαν σχεδὸν πάντες «νεοημερολογῖται», καὶ δὴ ἔχοντες ὑπὲρ ἑαυτῶν τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀλήθειαν, καί, κατ' ἀκολουθίαν, μὴ διατεθειμένοι—καὶ δικαίως—νὰ ὑποχωρήσουν. Φαντάζεταί τις τὰς δυσχερείας, αἱ ὁποῖαι θὰ προέκυπτον ἐκ τοιαύτης καταστάσεως.—Καὶ ἡ διαστροφὴ τοῦ ἑορτολογίου καὶ ἡ ἀναστάτωσις θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποφευχθῶσι, μόνον ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ κράτος ἀπεφάσιζε να ἐπαναφέρῃ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, ὅπερ ἀδύνατον. 'Αλλ' ἓν πρᾶγμα εἶνε βέβαιον: ὅτι δεδομένου ὄντος ὅτι, ὡς κατεδείχθη, ὁσηδήποτε

λογικῆς δαπάνη πρὸς συνέτισιν τῶν λεγομένων «παλαιοημερολογητῶν» εἰς οὐδὲν ἰσχύει, πᾶσα περὶ τὸ ἡμερολογιακὸν ἐπιχειρηματολογία πρὸς ἀμετανεῖστους ἀποβαίνει ματαία κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον, καθ' ὅσον οὐδεὶς ἐσκέφθη νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, εἴτε ἐκ τῶν κόλπων τοῦ κράτους, εἴτε ἐκ τῶν κόλπων τῆς 'Εκκλησιας.

Συστήματος ἔλλειψις.

Μελαγχολία καταλαμβάνει τὸν παρακολουθοῦντα τὰς παιδαγωγικὰς τῶν γειτόνων λαῶν προόδους καθ' ἣν στιγμὴν ἡμεῖς δὲν κατωρθώσαμεν νὰ ἀποκτήσωμεν σύστημα παιδαγωγικὸν ἑνιαῖον, μόνιμον καταστήσαντες τὴν προσωρινότητα τῶν παιδαγωγικῶν πειραματισμῶν καὶ τὴν γοργὴν ἐναλλαγὴν τῶν μεθόδων. Τὰ σπουδαιότερα δὲ, τὰ ὁποῖα ἐκ τῶν πολλῶν μανθάνομεν περὶ τῆς ἐν Ρουμανίᾳ π. χ. ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως, εἶνε ταῦτα: πρῶτον, ὅτι τῆς παιδαγωγικῆς ζυμώσεως ἡγοῦνται, ἐντολῇ τοῦ κράτους, αἱ ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Βουκουρεστίου παιδαγωγικαὶ κορυφαί, ἤτοι οἱ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἐνδεδειγμένοι εἰδικοί· δεύτερον, ὅτι ἓν ἐκ τῶν ἀποσταγμάτων τῶν παιδαγωγικῶν μελετῶν ὑπῆρξε τὸ ἑνιαῖον γυμνάσιον μὲ ἔντονον κλασσικίζουσαν χροιάν, «διότι ἡ μελέτη τῶν κλασσικῶν γλωσσῶν εἶνε ἰσχυρὸν μέσον πρὸς ἐξάσκησιν καὶ ἀνάπτυξιν ψυχικῶν λειτουργιῶν, καὶ διότι μᾶς παρέχει τὸ μέσον νὰ ἐμβαθύνωμεν εἰς τὴν νεωτέραν μόρφωσιν (Kultur), *τὰς ρίζας τῆς ὁποίας εὑρίσκομεν εἰς τὸν ἀρχαῖον ἑλληνορωμαϊκὸν πολιτισμόν»· τρίτον, ὅτι ἐν τῇ μεταρρυθμίσει τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως ἰδιαιτέρα προσοχὴ δίδεται εἰς τὸ μάθημα τῆς Φιλοσοφίας, εἰσαγομένον εἰς τὰς δύο τελευταίας γυμνασιακὰς τάξεις ἵνα διευκολύνῃ τοὺς μαθητὰς εἰς τὸν σχηματισμὸν ἑνιαίας ἀντιλήψεως περὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ κόσμου, καὶ εἰς τὴν συνθετικὴν ἀντίληψιν τοῦ ὑλικοῦ ὅλων τῶν μαθημάτων, κατὰ τοιοῦτον δὲ τρόπον, «ὥστε νὰ μὴ θίξῃ τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ νὰ τὰς ἐνισχύῃ»· τέταρτον, τέλος, ὅτι μέγισται καταβάλλονται προσπάθειαι νὰ πληθυνθῶσι τὰ σχολικὰ κτίρια τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, νὰ καταρτισθῶσιν ἐπαρχιακαὶ βιβλιοθῆκαι καὶ μουσεῖα, νὰ εὐνοηθῇ παντὶ σθένει ἡ διάδοσις τῶν γραμμάτων εἰς τὰς λαϊκὰς μάζας καὶ νὰ αὐξηθῇ ὁ παιδαγωγικὸς καὶ μορφωτικὸς περιοδικὸς τύπος.*

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Εν τῇ νέᾳ Κυβερνήσει εὐρέως συνασπισμοῦ ὑπὸ τὸν κ. 'Αλ. Ζαΐμην τὸ ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας ἀνέλαβεν ὁ κ. Θεολόγος Νικολούδης ὅστις συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως τοῦ ὑπουργείου Καθηγ. κ Ν Λούβαρι ἐπεσκέφθη τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν (19 Αὐγ.) τὸν Μακαρ. 'Αρχιεπίσκοπον καὶ Πρόεδρον τῆς Ιερᾶς Συνόδου, παρέμεινε δὲ παρ' αὐτῷ ἐπὶ μακρὸν συνομιλῶν ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς 'Εκκλησίας.

—Διὰ Π. Διατάγματος ἀπενεμήθη χάρις ὅσον ἀφορᾷ τὴν στέρησιν τῆς μισθοδοσίας εἰς τὸν ἱερέα 'Αναστ. Βαμβακᾶν ἐφημέριον 'Αρείας τῆς Μητροπόλεως 'Αργολίδος.

—Δι' ὁμοίου ὁ ἐν τῇ Κο νότητι Σταυροῦ—Κερκύρας ἱερ. Ναὸς τῆς ἁγ. Τριάδος, συγχωνευόμενος διοικητικῶς μετὰ τοῦ ἱερ. Ἁγ. 'Αρσενίου, ἀποτελεῖ παρεκκλήσιον αὐτοῦ.

—Τὸ χωρίον ἅγ. Βασίλειος Χούνης—Ναυπακτίας ἀποσπασθὲν τῆς ἐνορίας τῆς ἁγ. Παρασκευῆς ἀπετέλεσεν ἰδίαν ἐνορίαν μετὰ ἐνοριακοῦ Ναοῦ τοῦ ἁγ. Βασιλείου.

—Κατόπιν ἐγγράφου τοῦ Σεβ. Καρυστίας ἀναφέροντος ὅτι ὁ Σ. Σισανίου καὶ Σιατίστης 'Αγαθάγγελος ἐχειροτόνησεν ἱερέα τὸν ἐκ τῆς Μητροπόλεως Καρυστίας καταγόμενον Χαραλ. Μαρῖνον μὴ ἔχοντα οὐδὲ τὰ κανονικὰ προσόντα, ἀπεστάλη διαμαρτυρία ὑπὸ τοῦ Μακ. Προέδρου τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς τὸ Οἰκ. Πατριαρχεῖον μετ' ἐκθέσεως τοῦ Α.' Γραμματέως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχετικῶν ἐγγράφων.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαντινείας διώρισε προσωρινὸν Σύμβουλον τῆς Ἱ. Μονῆς «Κανδηλᾶς» τὸν Θεόκλ. Κολλιόπουλον, ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Δαμασκηνοῦ Λάρου.

—Διὰ Π.Δ. ἐχαρίσθη τὸ ὑπόλοιπον τῆς ποινῆς εἰς τὸν Ἱερομ. 'Ησαΐαν Βεργόπουλον.

—Διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Σ. Μαντινείας κλ. προσωρινὸς σύμβουλος τῆς γυναικείας Μονῆς ἁγ. Νικολάου Καλιοιζῆ, ἡ μοναχὴ Κασσιανὴ Ματζουράνη ἀντὶ τῆς εἰς σωματικὸν περιορισμὸν καταδικασθείσης Εὐγενίας Γιαννίκου.

—'Εχορηγήθη τῷ Σ. Κυθήρων ἡ αἰτηθεῖσα εἰκοσαήμερος ἄδεια ἀπουσίας ἀπὸ τῆς ἕδρας αὐτοῦ, πρὸς μετάβασιν εἰς λουτρὰ Αἰδηψοῦ. Ὡσαύτως ἐχορηγήθη τοιαύτη ἄδεια τῷ Σ. Θηβῶν πρὸς μετάβασιν αὐτοῦ εἰς Τῆνον καὶ Λουτράκιον.

—Ὁ Σ. Φθιώτιδος διώρισε προσωρινὸν ἡγούμενον τῆς Ἱ. Μονῆς 'Αντινίτσης τὸν ἱερομ. Γερμανὸν Παπᾶν ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου τοιούτου 'Αμφιλοχίου Παπαδημητρίου.

—'Επανῆλθε ἐκ τῆς εἰς ἅγ. Ὄρος ἀποδημίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος.

—Τῷ Σ. Γόρτυνος ἐχορηγήθη ἡ αἰτηθεῖσα μηνιαία ἄδεια μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς 'Αθήνας.

—Ὁ Σ. Κερκύρας ἀντὶ τοῦ παυθέντος 'Αρχ. Σπυρίδ. Κατωπόδη μέλους τοῦ 'Επισκ. Δικαστηρίου διώ-

ρισε τὸν αἰδ. Σπυρ. Καροῦσον ὄντα ἀναπληρωτικὸν μέλος, τοῦτον δὲ ἀντεκατέστησε διὰ τοῦ αἰδ. Ἀθαν. Σκιαδοπούλου.

—Πρὸ ἡμερῶν ἐπεσκέφθησαν τὸ ἐν Βουλιαγμένῃ Ἐκκλησ. Ὀρφανοτροφεῖον τὰ ὀρφανὰ τῆς «Περιθάλψεως τῆς Ἐγγὺς Ἀνατολῆς», παρέμειναν δ'ἐκεῖ δ'ὅλης τῆς ἡμέρας συμπαίζοντα μετὰ τῶν ὀρφανῶν τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τῆς ἐπισκέψεως ταύτης ἣν τὰ ὀρφανὰ τῆς Ἐκκλησίας ὑπεσχέθησαν ν'ἀνταποδώσωσιν, ἀνεπτύχθη σπουδαία ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῶν τροφίμων τῶν δύο συγγενῶν ἱδρυμάτων, συγκινητικώταται δ'ὑπῆρξαν αἱ ἑκατέρωθεν ἄδολοι ἐκδηλώσεις συμπαθείας τῶν παιδίων τούτων.

—Ὁμὰς ἑβδομήκοντα καὶ πλέον μελῶν τοῦ Τμήματος ἐργαζομένων νέων τῆς ἐνταῦθα «Χριστιαν. Ἀδελφότητος τῶν Νέων» καὶ τῆς ἐν Πειραιεῖ «Χριστιανικῆς Ὀργανώσεως Νέων Πειραιῶς» ἐκδραμοῦσα μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῶν κ. Ἐμμ. Μυτιληναίου ἐπὶ διήμερον εἰς Βουλιαγμένην τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν καὶ Δευτέραν, ἐπεσκέφθη καὶ τὸ ἐκεῖ Ἐκκλησιαστικὸν Ὀρφανοτροφεῖον καὶ ἤκουσεν ἐν κατανύξει τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐν τῷ ναΐσκῳ τοῦ Ὀρφανοτροφείου. Καταλλήλως ὡμίλησε, κατὰ παράκλησιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὀρφανοτροφείου, ὁ κ. Εμμ. Μυτιληναῖος λαβὼν τὴν ἀφορμὴν ἀπό τε τῆς πανηγυριζομένης ἑορτῆς καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰ ὀρφανὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπισκέψεως τῶν χριστιανοπρεπῶς μορφουμένων νέων καὶ παραινέσας τὰ προσήκοντα τοὺς νεαροὺς ἀκροατάς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως διὰ γράμματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1927 πρὸς τὸν Μητροπολίτην Εὐλόγιον ἀποφαίνεται περὶ τῆς καλουμένης Ἀρχιερατικῆς συνόδου τῆς Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἐξωτερικοῦ, τῆς ἐν Κάρλοβιτς ἑδρευούσης, ὅτι «αὐτὴ ἡ ὑπόστασις τῆς αὐτοκλήτου ταύτης συναθροίσεως ὡς διοικητικοῦ σώματός ἐστιν ἔκτροπος κανονικῶς». Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ γράμματι παρέχεται ἡ πληροφορία ὅτι «περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς διαλύσεως αὐτῆς καὶ τῆς καταπαύσεως τῆς πολυπράγμονος καὶ ἐπιβλαβοῦς ἐνεργείας αὐτῆς ἐπανειλημμένως ἤδη ἐδόθησαν ἔγκαιροι συμβουλαὶ καὶ ἐντολαί».

— Ἐνεκρίθη ἁρμοδίως ἡ προσθήκη καὶ Ε' τάξεως εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Χάλκης κατὰ τὸ ἐπὶ θύραις σχολικὸν ἔτος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Γράφει ἡ «Νέα Σιὼν» Ἱεροσολύμων περὶ τῶν ἐκ τοῦ τελευταίου σεισμοῦ καταστροφῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς προσκυνήμασι : «Ὁ παλαιὸς τροῦλλος τοῦ Καθολικοῦ τοῦ Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ἐβλάβη μεγάλως ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν καὶ διατρέχει μέγαν κίνδυνον καταρρεύσεως, ἐὰν μὴ ληφθῇ περὶ αὐτοῦ ἄμεσος πρόνοια· ἐβλάβησαν ὡσαύτως κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον τὰ ἐντὸς τῆς πόλεως ἡμέτερα μοναστήρια, ὡς καὶ εἰς τὰ πέριξ τὸ τῆς Μικρᾶς Γαλιλαίας καὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἐκ τῶν ἄλλων ἐν Παλαιστίνῃ μοναστηρίων ὑπέστη ρήγματα τὸ ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἰδίως ὁ πύργος τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ὡς καὶ ἡ Λαύρα τοῦ ἁγίου Σάββα, ἐνῷ τοῦ ἀνακαινιζομένου μοναστηρίου τοῦ Ἀββᾶ Θεοδοσίου κατέρρευσαν ὅλα τὰ οἰκήματα τοῦ δευτέρου ὀρόφου. Ἡ περίπυστος παρὰ τὸν Ἰορδάνην Μονὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου κατεστράφη σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν· ἡ δὲ οὐ μακρὰν αὐτῆς εὑρισκομένη Μονὴ τοῦ Ἀββᾶ Γερασίμου διεσώθη μέν, ἀλλ' ὑπέστη καὶ αὕτη μεγάλας βλάβας. Κατὰ προχείρους ὑπολογισμοὺς αἱ προκύψασαι ἐκ τοῦ τελευταίου σεισμοῦ ζημίαι εἰς τὰ ἱερὰ προσκυνήματα, μοναστήρια καὶ ἄλλα ἱδρύματα τοῦ ἡμετέρου Πατριαρχείου ὑπερβαίνουσι τὰς 40,000 λιρῶν».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Τὴν συνοδικῶς κατεσταμένην ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Τελετουργικὴν Ἐπιτροπὴν ἀπησχόλησαν ἐνδιαφέροντα τελετουργικὰ θέματα, μεταξὺ τῶν ὁποίων σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὰ ἀκόλουθα:

Συντόμευσις τῶν ἀκολουθιῶν δι' ἀποφυγῆς τῶν ἐπαναλήψεων καὶ διαρρύθμισις τῆς ψαλμῳδίας ἀναλόγως τοῦ προϋποτιθεμένου χρόνου.

Διάκρισις τῶν ἐκκλησιαζομένων κατὰ φῦλον.

Ἀνασύσιασις τοῦ θεσμοῦ εὐταξιῶν καὶ καθορισμὸς τοῦ ἔργου των.

Ἐγκατάστασις καθισμάτων ἐν τοῖς ναοῖς.

Ἔκδοσις εἰδικῶν τελετουργικῶν βιβλίων διὰ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ τὰς διαφόρους ἀκολουθίας μὲ σημειώματα ἑρμηνευτικὰ διὰ τοὺς ἐκκλησιαζομένους.

Ἀπαγόρευσις τῆς εὐχῆς τοῦ καθαρμοῦ (σαραντισμοῦ) κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νηπίων εἰς τὸ ἱερόν, ἔστω καὶ ἀρρένων.

Ἵδρυσις Κατηχητικῶν Σχολείων.

—Ἐν τῷ «Πανταίνῳ» τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας δημοσιεύεται πατριαρχικὸν γράμμα «τῷ ἱερωτάτῳ μητροπ. Κιέβου κ. Ἀντωνίῳ καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ ρώσσοις ἀρχιερεῦσιν» ἀπαντητικὸν εἰς ἐπιστολὴν αὐτῶν ἀνακοινοῦσαν τὰ κατὰ τὴν διάστασιν αὐτῶν πρὸς τὸν ἐν Παρισίοις διαμένοντα σεβ. μητροπολίτην Εὐλόγιον. Ἐν τῷ γράμματι τούτῳ ἀναπτύσσεται διὰ μακρῶν τὸ ἀντικανονικὸν τοῦ κατασκευάσματος τῆς λεγομένης «ἀρχιερατικῆς συνόδου τῆς ὑπερορίου Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας» καὶ τὸ ἀνόητον τοῦ καινοφανοῦς ὅρου «ὑπερόριος Ἐκκλησία» καὶ ἀνακοινοῦνται τοῖς ἐν Κάρλοβιτς τάδε τὰ συνοδικῶς ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπόθεσιν δεδογμένα: α') Ἡ ὑπὸ τὸν μητροπ. Κιέβου Ἀντώνιον ἀπαρτισθεῖσα ἐν Κάρλοβιτς καὶ αὐτοκαλουμένη «Ἀρχιερατικὴ Σύνοδος τῆς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ Ρωσσικῆς Ὀρθοδ. Ἐκκλησίας» εἶνε ἀντικανονική, ὡς ἄντικρυς ἀντικειμένη εἰς τοὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας καὶ τὴν πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας. β') Ὁ Μακαρ. Πατριάρχης Σερβίας δικαιοῦται ν' ἀναγνωρίσῃ τοῖς ρώσσοις μητροπολίταις καὶ ἐπισκόποις τὸ δικαίωμα τοῦ διδάσκειν καὶ ἱερουργεῖν ἐντὸς τοῦ σερβικοῦ ἐδάφους, καὶ μόνον. γ') Οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἔχουσι νὰ χειροτονῶσι καὶ ἐγκαθιστῶσιν ἀρχιερεῖς ἐπὶ τῶν βαρβαρικῶν χωρῶν καὶ ἐν γένει ἐκτὸς τῆς Ρωσσίας εἰς ἐπαρχίας κανονικῶς ὑπαγομένας εἰς τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον, ὡς ἐν Εὐρώπῃ, ἔνθα ὑπάρχει ἤδη κανονικὴ ἀρχιερατικὴ ἀρχὴ νομίμως ἐγκατεστημένη. δ') Οὐδὲν δικαίωμα ἔχει νὰ καλῇ τὸν μητροπολ. Εὐλό-

γιον εἰς ἀπολογίαν καὶ νὰ δικάζῃ ἢ καταδικάζῃ αὐτὸν ὑπαγόμενον εἰς τὴν σύνοδον τῆς περιφερείας, εἰς ἣν ἡ χώρα ἐκκλησιαστικῶς ὑπάγεται. ε΄) Ὁ μητροπ. Εὐλόγιος ὅλως ἀντικανονικῶς ἐγκατεστάθη ἐν Παρισίοις, ἔνθα ἄλλος ὀρθόδοξος ἀρχιερεὺς ὑπῆρχε νομίμως ἐγκατεστημένος. ϛ΄) Ὁ μητροπ. Εὐλόγιος δὲν δικαιοῦται νὰ ποιμαίνῃ τοὺς ρώσσους τῆς δυτικῆς Εὐρώπης, διότι, κατὰ τὰ ἀπ' αἰώνων κρατοῦντα θέσμια, αἱ μεταγενεστέρως χειραφετούμεναι ἐκκλησίαι περιορίζονται εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας χειραφετούσης Ἐκκλησίας καθοριζόμενα ὅρια. ζ΄) Ὁ πατριάρχης Τύχων, ἀναθέτων εἰς τὸν μητροπ. Εὐλόγιον τὴν ποιμαντορίαν τῶν ρώσσων τῆς δυτ. Εὐρώπης, ἦλθεν εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὸν κη΄ κανόνα τῆς Δ΄ Οἰκουμ. Συνόδου, ὅστις ὁρίζει «τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἁγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κων)πολιν ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας.... Ὅθεν πάντες οἱ ὀρθόδοξοι τῆς Εὐρώπης, οἱ ἔξω τῶν ὁρίων τῶν καθωρισμένων δι' ἑκάστην αὐτοκέφαλον ἐκκλησίαν, συνεπῶς καὶ οἱ ρῶσσοι, κανονικὴν αὐτῶν ἀρχὴν ὀφείλουσι νὰ γνωρίζωσι μόνον τὸν Πατριάρχην Κων)πόλεως καὶ ἡ ἐπίσκοποι αὐτῶν ἀπ' αὐτοῦ μόνου ἐξ ἀρτῶνται».

—Κατευθυνόμενοι εἰς Ἱερουσαλὴμ πρὸς προσκύνησιν τῶν Ἁγίων Τόπων διῆλθον ἐξ Ἀλεξανδρείας ὅμιλος Ἀγγλικανῶνπροσκυνητῶν, ὅστις προσελθὼν τῷ Α.Θ.Π. τῷ Πατριάρχῃ ἱερουργοῦντι ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγ. Σάββα ἐδέχθη τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ. Προσαγορεύουσα τοὺς προσκινητὰς ἡ Α.Θ.Π. ἐμνημόνευσε τῶν πρὸς ἕνωσιν προσπαθειῶν τονίσας ὅτι «ὁ Κύριος ὁλονὲν συντέμνει τὴν ἀπόστασιν τὴν χωρίζουσαν ἀπ' ἀλλήλων τὰς δύο Ἐκκλησίας», ἐν τῇ ἀντιφωνήσει δ' αὐτοῦ ὁ Προϊστάμενος τοῦ ὁμίλου χωρεπίσκοπος Λούϊς τῆς Ἀγγλίας διηρμήνευσε τὴν χαρὰν τῶν Προσκυνητῶν καὶ τὴν συγκίνησιν ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην, ἧς ὁ Πατριάρχης αὐτῆς ἀπολαύει ἔν τε τῇ Μ. Βρεττανίᾳ καὶ τῇ Ἀμερικῇ, ἐμνημόνευσε δὲ καὶ τῆς τελευταίας καταστροφῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους ἥτις, εἶπε, «θὰ παραμείνῃ ἐσαεὶ τὸ αἶσχος τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ». Ἡ ἱερὰ αὕτη ἀποδημία Ἀγγλικανῶν εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους εἶναι ἡ τετάρτη κατὰ σειράν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ νέα ἐγκάθειρξις τοῦ τόπου Τοποτηρητοῦ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου ἐπέχοντος μητροπολίτου Σεργίου κατεθορύβησε τὸν ὀρθόδοξον λαόν, ὅστις διὰ διαδηλώσεων διεμαρτυρήθη δι' αὐτήν. Χιλιάδες λαοῦ ἐκραύγαζον «ζήτω ὁ μητροπολίτης Σέργιος· ἀπαιτοῦμεν τὴν ἄμεσον ἀποφυλάκισιν τοῦ μητροπολίτου». Κατὰ τοῦ πλήθους ἐπετέθη ἱππικόν, τὸ ὁποῖον ἐτραυμάτισεν ἱκανούς. Ἐν Κιέβῳ ἐπεδόθη ἔγγραφος συλλογικὴ διαμαρτυρία πρὸς τὴν Γκέ-Πὲ-Οὔ. Ἡ ἐπιδοῦσα τὴν διαμαρτυρίαν ἐπιτροπὴ συνελήφθη ἀμέσως καὶ ἐφυλακίσθη

ΣΙΩΝΙΣΜΟΣ

Ἡ ἐν Αἰγύπτῳ Ἀρχιρραββινεία ἐζήτησε παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἐπέκτασιν τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς ἐπὶ ζητημάτων προσωπικοῦ δικαίου τὴν ἔκδοσιν ἐνταλμάτων προσωποκρατήσεως ἐπὶ διατροφῆς, τὴν ἐπικύρωσιν τῶν κανονισμῶν τῆς Ἀρχιρραββινείας καὶ τὴν ἁπλοποίησιν τῶν διατυπώσεων τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτῆς, ἄνευ ὑποβολῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ Ἀδελφότης τῶν ὀπαδῶν τῆς Συνδιαλλαγῆς, ἀποτελουμένη ἐκ νέων καὶ νεανίδων πάντων τῶν ἐθνῶν τοῦ κόσμου, θὰ συνέλθῃ τὴν 10ην Ἀπριλίου, 1928 εἰς εὐρεῖαν κατασκήνωσιν εἰς τὴν Γαλλικὴν Ἑλβετίαν, ὅπου θὰ δοθῇ σειρὰ διαλέξεων καὶ θὰ διεξαχθοῦν συζητήσεις, δι' ὧν θὰ ἐξαρθοῦν τὰ εὐεργετήματα τῆς παγκοσμίου εἰρήνης, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐμπνευσθοῦν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν νέων σταθεραὶ ἰδέαι δικαιοσύνης καὶ θάρρους.

—Δύο δεκαεπταετεῖς μείρακες συλληφθέντες ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν κατὰ τοὺς ἐν Μεξικῷ διωγμοὺς ὡδηγοῦντο εἰς τὰς φυλακάς. Ὁ ἕτερος ἐξ αὐτῶν διαταχθεὶς ν' ἀνακράξῃ «ζήτω ὁ Κάλλες», ἐκραύγασεν εἰς ἀπάντησιν «ζήτω ὁ Χριστὸς βασιλεύς», καὶ ἀμέσως οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ ὠτά του. Ἐπειδὴ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο ἀνέκραξε «ζήτω ὁ Χριστὸς βασιλεύς», ἀπεκόπη καὶ ἡ γλῶσσά του. Πλήρης συγκινήσεως ὁ σύντροφός του ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας του, τόσον δὲ σφιγκτῶς ἦσαν ἐπὶ πολὺ ἐνηγκαλισμένοι, ὥστε οἱ στρατιῶται τοῦ Calles ἐφόνευσαν ἀμφοτέρους συγχρόνως.

—Κατὰ τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τεραστίου ἔργου τοῦ σωματείου τῆς «Περιθάλψεως τῆς Ἐγγὺς Ἀνατολῆς» (Near East Relief), μέχρι τῆς 31 Δεκ. 1926 ἐν μὲν ὀρφανοτροφείοις περιεθάλφθησαν ὑπ' αὐτῆς 16,164 ὀρφανά, ἔξω δὲ φιλανθρωπικῶν ἱδρυμάτων ἐβοηθήθησαν 20,217. Τῶν τελευταίων τούτων 710 ἦσαν ἑλληνόπαιδες ὀρφανοὶ πατρός. Τῶν ὀρφανῶν τούτων τὰ 6% εἶνε ἡλικίας κατωτέρας τῶν 6 ἐτῶν καὶ δέονται περιθάλψεως μέχρι τοῦ 9ου ἔτους· τὰ 32% εἶνε ἡλικίας 8—11, τὰ 28% 12—13, τὰ 21% 14—15, καὶ τὰ 13% 16 ἐτῶν καὶ ἄνω.

—Ἐκ τοῦ «Πανταίνου» παραλαμβάνομεν τὴν πληροφορίαν ὅτι, καθ' ἃ ἀνεγράφη ἐν τῷ Βελγικῷ Τύπῳ τὸ Βατικανὸν ἀπονέμον τιμητικοὺς τίτλους εἰσπράττει τὰ ἑξῆς ποσά:

Διὰ τὸν τίτλον τοῦ πρίγκηπος λιρέττας χρυσᾶς 10685, ἂν δ' οὗτος ἀπονεμηθῇ ὡς κληρονομικὸς 21600· διὰ τὰ τοῦ Δουκὸς 9600 καὶ 19500 ἂν θὰ εἶναι κληρονομικός· διὰ τὸν τοῦ Μαρκησίου 7590 καὶ 15000 ἂν θὰ εἶναι κληρονομικός· καὶ διὰ τὸν τοῦ Βαρώνου 5400 καὶ ἂν θὰ εἶναι κληρονομικὸς 10800. Οἱ κληρονομικοὶ τίτλοι μεταβιβάζονται μόνον ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν.

—Ἀναγινώσκομεν ἐν τῷ «Πανταίνῳ» ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς στατιστικῆς τοῦ 1917 ὑπολογίζονται οἱ ἐν Αἰγύπτῳ κατολικοὶ εἰς 107530, ἐξ ὧν 35967 ἐν Καΐρῳ, 34099 ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, 6342 ἐν Πόρτ—Σαΐδ καὶ οἱ λοιποὶ ἀλλαχοῦ. Τὸ καθαρῶς λατινικὸν στοιχεῖον ἀποτελεῖται κατὰ τὸ πλεῖστον ἐξ Αὐστριακῶν καὶ Ἰρλανδῶν. Διατηροῦν οἱ Παπικοὶ ἐν Ἀλεξαν-

δρεία μὲν ἓξ ναούς, ἀνὰ ἕνα δὲ ἐν Δαμαγκούρ, Βαφρ Ταγιάτ, Μανσούρα, Διμιέττη, Πόρτ—Σαΐδ, Ἰσμαηλίᾳ Σονέζ, Πόρτ—Τεουφὴκ καὶ πέντε ἐν Καΐρῳ. Ἰδίους ναοὺς ἔχουσι καὶ οἱ Οὐνῖται ἐξ ὀρθοδόξων, ἐκ Κοπτῶν, ἐκ Συριάνων, ἐξ Ἀρ ενίων καὶ ἐκ Χαλκίων, ὡς καὶ οἱ Μαρωνῖται. Ἐν Αἰγύπτῳ δ ὦσι κυρίως τὰ μοναχικὰ τάγματα τῶν Ἰησουϊτῶν, Σαλοσιανῶν, Ἀντωνιανῶν καὶ τῶν Notre—Derme. Οἱ παπικοὶ διατηροῦσιν ἐν Καΐρῳ 2 γηροκομεῖα, 2 ἄσυλα προστασίας τῆς νεάνιδος, 6 ἀναγνωστήρια, 8 λέσχας, κινηματογράφον, 16 ὑποκαταστήματα τῆς φιλοπτώχου Setnt—Daul de Vtrcent, 7 κλινικάς 18 ἀρρεναγωγεῖα, 16 παρθεναγωγεῖα, 1 ἀρτοποιεῖον, 2 νοσοκομεῖα (γαλλικὰ καὶ ἰταλικά), 6 ὀρφανοτροφεῖα, 9 ἐργαστήρια θηλέων καὶ 4 ἐπιστημονικοὺς καὶ 3 μουσικοὺς συλλόγους.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κωνσταντίνου Δήμησσα, ἰατροῦ, Ἡ ἐν Ἰταλίᾳ ὀργάνωσις τοῦ κατὰ τῆς ἑλονοσίας ἀγῶνος. Ἔκθεσις Ἀθῆναι 1927.

Ἀπάντησις τῆς Συγκλήτου τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων ὑποβληθὲν πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων ὑπόμνημα περὶ τοῦ Νοσοκομείου «Ἐλπίς».

Προσεχῶς κυκλοφορεῖ Μικρὸν Εὐχολόγιον ἢ Ἁγιασματάριον τὸ Μέγα τοῦ ἐκδοτικοῦ Τυπογραφείου ὁ «Φοῖνιξ».

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς ἐν Καφαλληνίᾳ Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Γερασίμου. Διακηρύττει, ὅτι, ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως. τὸ ἐν Αἰτωλικῷ Μαγαζεῖον τῆς Μονῆς Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Αἰτωλικῷ τὴν 4ην Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακήν, ἐνώπιον τοῦ αὐτόθι Συμ)φου ἢ νομίμου αὐτοῦ ἀναπληρωτοῦ, ἀπὸ τῆς 10ης π. μ. ὥρας μέχρι 12ης τῆς μεσημβρίας, καὶ ἐν περιπτώσει ἀποτυχίας ἢ πλειοδοτικῆς προσφορᾶς τὴν μεταπροσεχῆ τῆς προσφορᾶς ἢ τῆς ἀποτυχίας Κυριακὴν ἄνευ ἄλλης προειδοποιήσεως. Πρώτη προσφορὰ ὁρίζεται Δραχμαὶ ἑκατὸν (100) κατὰ μῆνα. Ὅροι συγγραφῆς καὶ ὑποχρεώσεων κατατεθήσονται παρὰ τῷ Συμ)φῳ Αἰτωλικοῦ πρὸς γνῶσιν τῶν συναγωνισθησομένων. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Ἁγίου Γερασίμου τῇ 4ῃ Αὐγούστου 1927.

Ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Κωνσταντίνου Λοκρίδος διακηρύττει ὅτι: Ἐκτίθεται εἰς δευτέραν ἐπαναληπτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως τὸ α) οἰκόπεδον τῆς Μονῆς κείμενον Β. Δ. αὐτῆς ἐκτάσεως 1200 μέτρων κατόπιν αἰτήσεως προσφορᾶς ἐκ δρχ. 6.500 ἐνεργηθησομένην τὴν 10ην Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10—12 π μ. ἐν Ἀταλάντῃ καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀποστόλου Ντέβα τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς διακηρύξεως ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἐν Ἁγίῳ Κωνσταντίνῳ τῇ 8η Αὐγούστου 1927.

Ἐκτίθεται τὴν 21 Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐν Ἄρτῃ καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ι. Μονῆς Ροβελίστης καὶ τοῦ Συμ)γράφου Ἄρτης κ. Ἠλία Καφετζῆ εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν 1] ἡ μονοετὴς ἐνοικίασις τοῦ δικαιώματος ὑλοτομίας ξυλανθράκων τῶν δασῶν τῆς Μονῆς Ροβελίτσης καὶ 2) ἡ πενταετὴς ἐνοικίασις δύο ὑδρομύλων, ἑνὸς μαντανίου καὶ μιᾶς ὑδροτριβῆς κειμένων ἐν Βρεστενίτσῃ τῆς ἰδίας Μονῆς. Ἐν Ἱερᾷ Μονῇ Ροβιλίστης τῇ 1 Αὐγούστου 1927.

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Φωκίδος: Προκηρύττει Ὅτι: Ἀπὸ τῆς ὥρας 10 π. μ. μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς 31 Αὐγούστου 1927 ἐν Ἀμφίσσῃ καὶ τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ἐνεργηθήσεται ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13366 ἐ. ἔ. διαταγῆς προϊσταμένου Ὑπουργείου ἐγκριθεῖσα μειοδοτικὴ δι' ἐν φραγίστων προσφορῶν δημοπρασία πρὸς ἀνάδειξιν ἐργολάβου τμηματικῆς κατασκευῆς τῆς τοιχοποιΐας τοῦ ἐν Σερνικακίῳ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος» κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας ἐκπονηθεῖσαν μελέτην, προϋπολογιζομένου τοῦ συντελεσθησομένου τμήματος εἰς δρχ. 225 000 μὲ ἐγγύησιν δρχ. 11250. Ἅπαντα τὰ σχετικὰ εὑρηνται παρὰ τῷ γραφείῳ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως δυναμένων τῶν ἐνδιαφερομένων νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας. Ἐὰν τότε δὲν παρουσιασθῇ μειοδότης ἐπαναληφθήσεται ἡ δημοπρασία αὐτόθι τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1927 ἀπὸ τῆς ὥρας 10 π. μ. μέχρι τῆς μεσημβρίας. Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 24 Ἰουλίου 1927.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Παρνασσίδι Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου Ἡλιοῦ Προκηρύττει ὅτι, συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ 4487 ἐ. ἔ. διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλ. Ταμείου, ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως τὸ ἐν Χρισσῷ ἀγρότμημα τῆς Μονῆς «Ἀναβόρος Παναγιές τὴν 21ην Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐν Χρισσῷ, ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου συμ)γράφου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, ὥρα 10—12 π. μ., συμφώνως μὲ τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ταὐταρίθμου καὶ ταὐτοχρόνου διακηρύξεώς μας, ἧς δύνανται νὰ λαβωσιν γνῶσιν οἱ βουλόμενοι ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἐν Ἱερᾷ Μονῇ Προφήτου Ἡλιοῦ τῇ 27ῃ Ἰουλίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἱ. Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς προκηρύσσει ὅτι ἐκτίθενται πρὸς ἐκποίησιν διὰ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας 1) ἓξ ἀγελάδες στεῖραι. 2) τρεῖς ἀγελάδες μετὰ τῶν μόσχων των διαφόρων ἡλικιῶν. 3) τέσσαρα δαμάλια ἡλικίας πέντε ἐτῶν, καὶ 4) ἑπτὰ δαμάλια ἡλικίας τριῶν ἐτῶν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παλαιοκαρυᾶς συμφώνως τοῖς ὅροις τῆς ὑπ' ἀριθ 63 ἐ. ἔ. διακηρύξεως τῆς Μονῆς εὑρισκομένης ἐν τῷ γραφείῳ αὐτῆς καὶ ἐν τῷ Κοινοτικῷ καταστήματι Ἐλασσῶνος ἔνθα οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται προσερχόμενοι νὰ λαβωσι γνῶσιν αὐτῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται κατ' ἐπανάληψιν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐτησίας ἐμποροπανηγύρεως Ἐλασσῶνος ἐν Ἐλασσῶνι καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ ἤτοι τὴν 2αν καὶ 3ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐ. ἔ. ἐνώπιον τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἐλασσῶνος τοῦ Συμβολαιογράφου Ἐλασσῶνος Π. Γαρδίκη ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς. Ἐν τῇ Ἱ. Μ Παλαιοκαρυᾶς τὴν 1ην Αὐγούστου 1927.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Καλαυρίᾳ Ἱερᾶς Μονῆς Ζωοδόχου Πηγῆς διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἡ διετὴς ἐνοικίασις χορτονομῆς αὐτῆς ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ἀρχικῆς ὑμῶν διακηρύξεως, τῆς ὁποίας οἱ ἐνδιαφερόμενοι δύνανται νὰ λάβωσιν γνῶσιν προσερχόμενοι εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Πόρῳ καὶ ἐν τῷ συνήθει τῶν δημοπρασιῶν τόπῳ τὴν 14 Αὐγούστου ἐ. ἔ., ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 τῆς μεσημβρίας ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Καλαυρίας, Οἴκου ἐφόρου Ὕδρας καὶ Τροιζηνίας καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς·

Ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Μπουνάσης Μητροπόλεως Γρεβενῶν. Προκηρύττει ὅτι, τῇ 28ῃ Αὐγούστου ἐ. ἔ., 1927 ἡμέρᾳ Κυριακῇ ἀπὸ 10—12 ὥρα π. μ. ἐν Δεσκάτῃ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ δημοπρασιῶν ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδίκου Δεσκάτης Κωνσταντίνου Καλούδη καὶ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, τοῦ κ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἐλασσῶνος ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐνεργηθήσεται πλειοδοτικὴ δημοπρασία 1) Περὶ ἐκποιήσεως ἑνὸς ἀγροῦ τῆς Μονῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μετόχι Παρασκευῆς» ἐκτάσεως 38 στρεμάτων καὶ 2) Περὶ πενταετοῦς μισθώσεως τοῦ ὑδρομύλου τοῦ Ἱεροῦ Παρεκκλησίου Ἁγίας Παρασκευῆς Τρικουκιᾶς (Τσαπουρνιᾶς) εἰς θέσιν «Σούκα» Τρικουκιᾶς, συμφώνως τοῖς ὅροις καὶ ὑποχρεώσεσι τῶν ὑπ' ἀριθ. 47 καὶ 48 διακηρύξεων ἡμῶν εὑρισκομένων εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Μονῆς, Κοινότητος Δεσκάτης καὶ Κοινότητος Τρικουκιᾶς ἔνθα οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσιν γνῶσιν τῶν ὅρων αὐτῶν Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Μπουνάσης τῇ 31 Ἰουλίου 1927

Τύποις «Φοίνικος» ὁδὸς Σταδίου 38 Ἀθῆναι